



Transparenca, llogaridhënia dhe
rreziqet e korrupsionit në komunat në
veri të Kosovës

**Transparenca, llogaridhënia dhe rreziqet e
korrupsionit në komunat në veri të Kosovës**

Autor: Ognjen Gogić

Botues: Qendra për Avokim të Kulturës
Demokratike (ACDC)

Mbështetur nga: BIRN Kosova

Kjo analizë e politikave juridike është përgatitur nga Qendra për Avokim të Kulturës Demokratike (ACDC). Pikëpamjet dhe përfundimet e paraqitura në këtë publikim janë vetëm të autorit dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e BIRN Kosova.

Mitrovicë e Veriut, shtator 2026.

TABELA E PËRMBAJTJES

Gjetjet kryesore	4
1. Hyrje	5
2. Metodologjia dhe dizajni i hulumtimit.....	7
3. Korniza ligjore dhe institucionale	8
4. Rezultatet e anketës së qytetarëve.....	10
5. Transparenca, integriteti dhe funksionimi institucional në praktikë	17
6. Marrëdhënia midis niveleve lokale dhe qendrore pas dhjetorit 2025.....	27
7. Përfundim.....	30
8. Rekomandime.....	32
9. Burimet.....	34

1. Cilësia e shërbimeve komunale më së shpeshti vlerësohet si mesatare: në mesin e të anketuarve që kanë shfrytëzuar shërbimet komunale, 44.7% japin një vlerësim mesatar, 34.2% një vlerësim pozitiv, ndërsa 21.1% një vlerësim negativ.
2. Qasshmëria e informacionit vlerësohet relativisht dobët: vetëm 25% e të anketuarve konsiderojnë se informacionet mbi punën e komunës janë kryesisht ose plotësisht të qasshme, ndërsa 44.7% i vlerësojnë prokurimet publike si kryesisht ose shumë jotransparente.
3. Të anketuarit e shohin rrezikun më të madh të korrupsionit në punësimin në sektorin publik: këtë fushë e përmendin 48.2% e të anketuarve, ndërsa prokurimin publik 35.7% e tyre.
4. Perceptimi i korrupsionit është i lartë, ndërsa përvojat me parregullsi janë të shpeshta: 71.4% e të anketuarve besojnë se korrupsioni është i pranishëm të paktën deri në një masë të caktuar, ndërsa 39.3% deklarojnë se gjatë 12 muajve të fundit kanë pasur përvojë personale me parregullsi në punën e komunës.
5. Pjesëmarrja në dëgjime dhe konsultime publike është shumë e kufizuar: 80.4% e të anketuarve nuk kanë marrë kurrë pjesë në këto procese, ndërsa vetëm 19.7% besojnë se qytetarët mund të ndikojnë në vendimet e komunës.
6. Transparenca digjitale mbetet e paplotë: në faqet e internetit të komunave, disa kategori të dokumenteve dhe informacioneve aktuale nuk janë të disponueshme, përmbajtja nuk përditësohet gjithmonë, ndërsa ekzistojnë edhe dallime në disponueshmërinë e përmbajtjes në gjuhët zyrtare.
7. Konsultimet publike dhe dëgjimet buxhetore gjatë vitit 2026 po zhvillohen vetëm në disa komuna, por në kohën e shqyrtimit nuk ishte e mundur të konfirmohej në mënyrë të njëtrajtshme disponueshmëria e raporteve përfundimtare, propozimeve të pranuara dhe përgjigjeve të komunave.
8. Publikimi i dokumentacionit të prokurimit publik është i paplotë: ekzistojnë seksione të veçanta dhe dokumente individuale, por jo të gjitha kategoritë relevante të dokumentacionit aktual janë të disponueshme në mënyrë sistematike.
9. Dobësitë institucionale lidhen me menaxhimin e aseteve, raportimin financiar, ndarjen e subvencioneve, evidencën e punonjësve, auditimin e brendshëm dhe mungesën e stafit profesional.
10. Sfidat e tranzicionit institucional: mungesa e vazhdimësisë në dokumentacion, evidenca dhe kapacitetet administrative e vështirëson punën e autoriteteve të reja lokale, ndërsa mbikëqyrja e intensifikuar nga niveli qendror kufizon aftësinë e tyre për të zbatuar në mënyrë të pavarur vendime të caktuara.

1. HYRJE

Vetëqeverisja lokale përfaqëson nivelin e qeverisjes me të cilin qytetarët kanë kontaktin më të drejtpërdrejtë. Nga cilësia e shërbimeve administrative dhe komunale, qasshmëria e informacionit dhe profesionalizmi i punonjësve, përmes punësimit, prokurimit publik dhe subvencioneve, deri te mundësia që qytetarët të marrin pjesë në proceset e vendimmarrjes, mënyra se si funksionon një komunë ndikon drejtpërdrejt në cilësinë e jetës së përditshme dhe në besimin në institucione.

Në veri të Kosovës, këto çështje kanë një rëndësi shtesë për shkak të zhvillimit specifik të institucioneve lokale. Katër komunat veriore, Mitrovica e Veriut, Zveçani, Leposaviqi dhe Zubin Potoku, filluan të funksionojnë në kuadër të sistemit të vetëqeverisjes lokale të Kosovës në fillim të vitit 2014, pas Marrëveshjes së Brukselit të prillit 2013 dhe zgjedhjeve të para lokale të mbajtura më pas sipas kornizës ligjore të Kosovës. Në këtë mënyrë u krijua një kornizë e re institucionale e vetëqeverisjes lokale në veri të Kosovës.

Megjithatë, kjo kornizë institucionale nuk pati një periudhë të gjatë zhvillimi të qëndrueshëm përpara se të përballej me ndërprerje serioze. Në nëntor 2022, përfaqësuesit e serbëve të Kosovës në veri të Kosovës u larguan nga institucionet lokale dhe institucionet e tjera të Kosovës. Pas zgjedhjeve të jashtëzakonshme lokale të mbajtura në prill 2023, të cilat u bojkotuan nga shumica dërrmuese e popullsisë serbe, katër komunat funksionuan për më shumë se dy vjet me autoritete lokale që nuk kishin legjitimitet më të gjerë politik në mesin e popullsisë shumicë. Zgjedhjet lokale të mbajtura në tetor 2025 sollën një ndryshim të ri institucional dhe kthimin e përfaqësuesve të Listës Serbe në krye të të katër komunave. Autoritetet e reja lokale morën detyrën në dhjetor 2025.

Megjithatë, cikli i ri institucional nuk filloi pa vështirësi. Tranzicioni i pushtetit në fund të vitit 2025 u shoqërua me sfida të reja praktike në funksionimin e komunave. Administratat e reja morën përsipër komunat në të cilat, në fusha të caktuara, kishte probleme me vazhdimësinë e dokumentacionit dhe evidencave nga periudha e mëparshme, si dhe kapacitete të kufizuara administrative dhe profesionale, vështirësi financiare dhe teknike dhe barrierat gjuhësore. Këto kushte fillestare e vështirësuan marrjen përsipër të disa detyrave dhe rivendosjen e funksionimit të rregullt të administratës lokale.¹

Në një kontekst të tillë, çështjet e transparencës, integritetit dhe cilësisë së qeverisjes lokale në veri të Kosovës nuk mund të shqyrtohen veçmas nga stabiliteti i institucioneve dhe vazhdimësia e punës së tyre. Menaxhimi i parashë publike, punësimi, kontratat, subvencionet dhe burimet e tjera lokale nënkuptojnë procedura dhe mekanizma kontrolli, efektiviteti i të cilave varet gjithashtu nga funksionaliteti i vetë administratës. Ndryshimet e shpeshta institucionale, ndërprerjet në punë, mungesa e dokumentacionit, kapacitetet e kufizuara dhe mosmarrëveshjet ndërmjet nivelit lokal

¹UNMIKU vlerësoi kthimin e kryetarëve të komunave serbe të Kosovës pas zgjedhjeve lokale të vitit 2025 si një zhvillim pozitiv, por në të njëjtën kohë regjistroi probleme që lidhen me tranzicionin institucional, duke përfshirë mangësitë në dokumentacion, kapacitetet administrative dhe të personelit dhe barrierat gjuhësore. Kombet e Bashkuara, Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi Misionin e Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë, S/2026/264, <https://digitallibrary.un.org/record/4109530>.

dhe atij qendror mund ta vështirësojnë më tej funksionimin transparent dhe të parashikueshëm të komunave, si dhe aftësinë e tyre për t'iu përgjigjur nevojave të qytetarëve.

Duke u nisur nga kjo, pyetja qendrore e kësaj analize është se si qytetarët e katër komunave veriore e perceptojnë transparencën, integritetin dhe hapjen e administratës lokale, në cilat fusha i identifikojnë rreziqet më të mëdha të korrupsionit dhe deri në çfarë mase përvojat dhe perceptimet e tyre përputhen me të dhënat zyrtare në dispozicion. Analiza shqyrton gjithashtu zbatimin praktik të detyrimeve kryesore komunale në fushën e transparencës. Në të njëjtën kohë, analiza synon të përcaktojë se cilat dobësi burojnë nga mënyra e menaxhimit brenda vetë komunave dhe cilat duhet të shqyrtohen në kontekstin më të gjerë të vazhdimësisë institucionale dhe marrëdhënieve me nivelin qendror të qeverisjes. Qëllimi është të identifikohen cenueshmëritë kryesore dhe fushat për përmirësimin e transparencës, integritetit dhe pjesëmarrjes së qytetarëve.

Korrupsioni përbën një pjesë të rëndësishme të problemit në një mjedis të tillë, por nuk është kategoria e vetme analitike përmes së cilës mund të kuptohet funksionimi i institucioneve lokale. Transparenca e pamjaftueshme, ndikimi politik, sjellja joprofesionale, zbatimi i pabarabartë i rregullave, kontrollet e dobëta të brendshme ose mbyllja ndaj qytetarëve mund të krijojnë një mjedis të favorshëm për praktika korruptive dhe shpesh ndërthuren me to. Megjithatë, ekziston një dallim i rëndësishëm ndërmjet dobësisë institucionale, rrezikut të korrupsionit, perceptimit të korrupsionit dhe një keqpërdorimi të konstatuar konkretisht. Prandaj, kjo analizë e shqyrton korrupsionin brenda kornizës më të gjerë të integritetit institucional, pa supozuar se çdo dobësi e identifikuar përbën në vetvete dëshmi të sjelljes korruptive.

Konteksti kohor i të dhënave të përdorura në analizë gjithashtu kërkon vëmendje të veçantë. Një pjesë e informacioneve institucionale dhe gjetjeve të auditimit në dispozicion i referohen vitit 2024 dhe pjesës më të madhe të vitit 2025, pra periudhës para ndryshimit të pushtetit në dhjetor 2025. Prandaj, këto gjetje shërbejnë kryesisht për të shqyrtuar trashëgiminë institucionale dhe cenueshmëritë me të cilat administratat e reja filluan mandatin e tyre, dhe jo për të vlerësuar punën e tyre të deritanishme. Për vlerësimin e situatës aktuale, këto të dhëna u plotësuan me një shqyrtim të faqeve zyrtare të internetit të katër komunave në veri të Kosovës gjatë shtatorit 2026. Në të njëjtën kohë, fillimi i mandatit të ri ofron një mundësi për të adresuar disa nga problemet e trashëguara përmes përmirësimit të transparencës, profesionalizimit të administratës, forcimit të kontrolleve të brendshme dhe ripërtëritjes së marrëdhënieve me qytetarët.

Analiza është e organizuar në disa pjesë. Pas paraqitjes së metodologjisë, ofrohet një pasqyrë e shkurtër e kornizës përkatëse ligjore dhe institucionale. Pjesa qendrore e punimit përbëhet nga një analizë e detajuar e rezultateve të anketës me qytetarë, e cila përfshin përvojat me shërbimet komunale, qasshmërinë e informacionit, prokurimin publik, perceptimet për korrupsionin dhe parregullsitë, fushat me rrezikun më të madh, gatishmërinë për raportim dhe pjesëmarrjen e qytetarëve. Gjetjet e anketës më pas plotësohen me një analizë të transparencës dhe funksionimit institucional të katër komunave bazuar në burime dytësore, duke përfshirë raportet e Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, Zyrës Kombëtare të Auditimit dhe informacionet e disponueshme publikisht në faqet zyrtare të internetit të komunave. Udhëzimi Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna përdoret si standardi kryesor për shqyrtimin e detyrimeve kryesore në fushën e transparencës dhe pjesëmarrjes së qytetarëve. Vëmendje e veçantë i kushtohet marrëdhënieve ndërmjet nivelit lokal dhe atij qendror pas ndryshimit të pushtetit në dhjetor 2025, pasi mosmarrëveshjet lidhur me kompetencat dhe zbatimin e

vendimeve komunale janë bërë një pjesë e rëndësishme e mjedisit aktual institucional. Në fund, paraqiten përfundimet dhe rekomandimet kryesore për përmirësimin e transparencës, integritetit dhe cilësisë së qeverisjes lokale.

2. METODOLOGJIA DHE DIZAJNI I HULUMTIMIT

Analiza bazohet në kombinimin e një ankete me qytetarë dhe analizës së kornizës ligjore dhe institucionale bazuar në burime dytësore. Hulumtimi përmes anketës u realizua me anë të një pyetëso, të cilin të anketuarit e plotësuan në mënyrë të pavarur online, përmes një platforme digjitale. Pyetësoi ishte i disponueshëm në gjuhën serbe dhe shqipe.

Hulumtimi përfshiu gjithsej 56 të anketuar nga katër komunat në veri të Kosovës. Nga Mitrovica e Veriut ishin 30 të anketuar, ose 53.6% e mostrës, nga Zveçani 11 ose 19.6%, nga Leposaviqi 9 ose 16.1%, ndërsa nga Zubin Potoku 6 ose 10.7%.

Pyetësorin në gjuhën serbe e plotësuan 47 të anketuar, ndërsa pyetësorin në gjuhën shqipe 9. Në mesin e të anketuarve që përdorën versionin në gjuhën serbe kishte 45 serbë, 1 boshnjak dhe 1 turk, ndërsa të 9 të anketuarit që përdorën versionin në gjuhën shqipe ishin shqiptarë. Nënmostra shqiptare ishte e përqendruar gjeografikisht, pasi 8 nga 9 të anketuarit ishin nga Mitrovica e Veriut.

Pyetësoi u fokusua në qëndrimet, përvojat dhe perceptimet e qytetarëve lidhur me çështjet relevante për transparencën dhe integritetin e administratës lokale. Ai përfshiu përdorimin dhe cilësinë e shërbimeve komunale, qasshmërinë e informacionit mbi punën e komunës, transparencën e prokurimit publik, problemet më të mëdha në punën e autoriteteve lokale, perceptimin për pranimin e korrupsionit, përvojat me parregullsi, fushat në të cilat qytetarët identifikojnë rrezikun më të madh të korrupsionit, gatishmërinë për raportim, mundësinë që qytetarët të ndikojnë në vendimmarrje dhe pengesat për pjesëmarrjen e tyre më të madhe. Tri pyetje të hapura u mundësuan të anketuarve që të përshkruajnë më tej përvojat e tyre dhe të paraqesin propozime për rritjen e transparencës, zvogëlimin e rreziqeve të korrupsionit dhe pjesëmarrjen më të madhe të qytetarëve.

Rezultatet ofrojnë një pasqyrë indikative të qëndrimeve dhe përvojave të të anketuarve nga katër komunat veriore. Duke pasur parasysh madhësinë dhe strukturën territoriale të mostrës, gjetjet shqyrtohen kryesisht në nivelin e mostrës së përgjithshme, ndërsa krahasimet ndërmjet komunave individuale dhe grupeve gjuhësore përdoren me kujdes dhe aty ku mund të kontribuojnë në një kuptim më të mirë të modeleve të vërejtura.

Të dhënat e anketës u plotësuan me një analizë të kornizës normative në fuqi dhe të dhënavë institucionale të disponueshme publikisht (analizë dokumentare). U analizuan rregulloret që rregullojnë vetëqeverisjen lokale, qasjen në dokumente publike, hapjen e administratës komunale, prokurimin publik dhe mekanizmat përkatës të integritetit. Udhëzimi Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna u përdor si kornizë normative për verifikimin e disponueshmërisë së informacioneve dhe dokumenteve të përzgjedhura në faqet zyrtare të internetit të katër komunave në veri të Kosovës.

Gjithashtu, u përdorën raportet e Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal dhe Zyrës Kombëtare të Auditimit, faqet zyrtare të internetit të katër komunave veriore, si dhe burime relevante ndërkombëtare dhe të pavarura. Ndër to janë raportet e Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal mbi funksionimin, transparencën dhe performancën e komunave, si dhe raporti i Institutit Demokratik të Kosovës (KDI) “Matësi i Transparencës Komunale 2024”.

Një shqyrtim i veçantë i faqeve zyrtare të internetit të katër komunave u krye në shtator 2026, me qëllim të vlerësimit të disponueshmërisë aktuale publike të akteve komunale, informacioneve buxhetore dhe financiare, përbajtjeve mbi konsultimet publike dhe dëgjimet buxhetore, dokumentacionit të prokurimit publik, informacioneve mbi qasjen në dokumente publike, të dhënave të kontaktit dhe përbajtjeve në gjuhët zyrtare. Në kuadër të këtij shqyrtimi, një dokument ose informacion që nuk u gjet në faqen zyrtare të internetit u evidentua si publikisht i padisponueshëm në kohën e shqyrtimit, pa nxjerrë përfundimin se një dokument ose informacion i tillë nuk ekziston në administratën komunale.

Analiza u plotësua me biseda me përfaqësuesit e katër komunave në veri të Kosovës, të zhvilluara gjatë shtatorit 2026. Bisedat u përdorën kryesisht për të sqaruar arsyet e disa mangësive të vërejtura, kufizimet administrative me të cilat përballen autoritetet aktuale lokale dhe hapat e planifikuar për përmirësimin e transparencës dhe funksionimit të administratës komunale. Informacionet e marra në këtë mënyrë u përdorën si kontekst shtesë për shqyrtimin e gjetjeve të disponueshme publikisht.

Vëmendje e veçantë iu kushtua kontekstit kohor të gjetjeve mbi punën dhe funksionimin e komunave, përkatësisht dallimit ndërmjet të dhënave që i referohen periudhës para ndryshimit të autoriteteve lokale në dhjetor 2025 dhe të dhënave mbi punën e administratave aktuale. Gjatë interpretimit të të dhënave më të vjetra mbi disponueshmërinë e përbajtjes në faqet e internetit të komunave, u mor parasysh gjithashtu kalimi në faqet e reja të internetit në fund të vitit 2024 dhe në fillim të vitit 2025, përfshirë migrimin e përbajtjes, gjë që mund të ketë ndikuar në disponueshmërinë e dokumenteve dhe informacioneve të caktuara të evidentuara në atë periudhë.

3. KORNIZA LIGJORE DHE INSTITUCIONALE

Korniza ligjore relevante për transparencën dhe integritetin e vetëqeverisjes lokale përfshin disa fusha të ndërlidhura: pozitën dhe kompetencat e komunave, transparencën dhe pjesëmarrjen e qytetarëve, menaxhimin e fondeve publike, mekanizmat për parandalimin e korrupsionit dhe konfliktit të interesit, si dhe mbikëqyrjen e ligshmërisë së punës së komunave.

Baza e sistemit është Ligji për Vetëqeverisjen Lokale, i cili rregullon pozitën dhe organizimin e komunave, kompetencat e tyre vetanake dhe të deleguara, funksionimin e kuvendit të komunës dhe kryetarit të komunës, pjesëmarrjen e drejtpërdrejtë të qytetarëve, si dhe marrëdhëniet ndërmjet nivelit lokal dhe atij qendror të qeverisjes. Fushëveprimi i gjerë i kompetencave vetanake nënkupton që komunat marrin në mënyrë të pavarur vendime në një sërë fushash që ndikojnë

drejtpërdrejt në jetën e përditshme të qytetarëve dhe në të cilat ato disponojnë me burime të konsiderueshme publike.²

Pjesa e dytë e kornizës ka të bëjë me transparencën e punës dhe pjesëmarrjen e qytetarëve. Ligji për Qasje në Dokumente Publike garanton të drejtën e qasjes në dokumentet e institucioneve publike dhe përcakton detyrimin për publikimin proaktiv të informacioneve. Në nivelin lokal, këto detyrime rregullohen në mënyrë të detajuar me Udhëzimin Administrativ për Administratë të Hapur në Komuna. Ky udhëzim përfshin çështjet e transparencës së punës së komunave dhe pjesëmarrjes së qytetarëve, duke përfshirë publikimin e informacioneve, funksionimin e faqeve të internetit të komunave, takimet publike, konsultimet dhe format e tjera të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë të qytetarëve. Udhëzimi gjithashtu rregullon në mënyrë të detajuar mënyrën e publikimit të akteve komunale, informacioneve buxhetore dhe financiare, njoftimin për takimet dhe konsultimet publike, zhvillimin e dëgjimeve buxhetore, mbledhjen dhe shqyrtimin e propozimeve të qytetarëve dhe publikimin e raporteve mbi rezultatet e proceseve të konsultimit. Prandaj, ai përfaqëson kornizën kryesore normative për shqyrtimin e disponueshmërisë publike të informacioneve dhe dokumenteve të përzgjedhura në këtë analizë.³⁴

Një fushë e veçantë është menaxhimi i fondeve publike, dhe për këtë analizë prokurimi publik në veçanti. Ligji për Prokurimin Publik rregullon procedurat për prokurimin e mallrave, shërbimeve dhe punimeve dhe përcakton parimet e përdorimit efikas, ekonomik, transparent dhe të drejtë të fondeve publike.⁵

Segmenti i tretë përbëhet nga mekanizmat parandalues për sigurimin e integritetit dhe parandalimin e korrupsionit. Ligji për Agjencinë për Parandalimin e Korrupsionit rregullon mandatin e Agjencisë si institucion qendror i pavarur përgjegjës për parandalimin e korrupsionit, mbikëqyrjen e detyrimeve përkatëse të zyrtarëve publikë dhe zbatimin e mekanizmave të tjerë parandalues kundër korrupsionit. Rëndësia e tij për nivelin lokal buron nga fakti se korniza për parandalimin e korrupsionit zbatohet gjithashtu për zyrtarët dhe institucionet komunale. Me këtë lidhet drejtpërdrejt Ligji për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funksionit Publik, i cili rregullon rregullat për parandalimin, identifikimin dhe trajtimin e situatave në të cilat interesi privat i një zyrtari publik mund të ndikojë në ushtrimin e paanshëm të funksionit publik.⁶⁷

Korniza parandaluese plotësohet më tej nga Ligji për Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Pasurisë dhe të Dhuratave, i cili rregullon sistemin e deklarimit dhe kontrollit të pasurisë dhe dhuratave të zyrtarëve publikë dhe personave të tjerë. Këto detyrime zbatohen gjithashtu për kategori të caktuara të zyrtarëve dhe personave përgjegjës në nivelin lokal dhe përfaqësojnë një

²Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 28/2008, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2530&langid=2>.

³Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 06/L-081 për Qasje në Dokumente Publike, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 13/2019, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=20505&langid=2>.

⁴Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Udhëzimi Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=84864>.

⁵Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik në Republikën e Kosovës, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2772&langid=2>.

⁶Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 08/L-017 për Agjencinë për Parandalimin e Korrupsionit, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 19/2022, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=60591&langid=2>.

⁷Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funksionit Publik, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=16314&langid=2>.

nga mekanizmat për parandalimin e korrupsionit dhe konfliktit të interesit. Një komponent i veçantë i kësaj kornize ka të bëjë me raportimin e parregullsive dhe mbrojtjen e sinjalizuesve. Ligji për Mbrojtjen e Sinjalizuesve rregullon raportimin e informacioneve që tregojnë për cenim të interesit publik dhe mbrojtjen e personave që raportojnë informacione të tilla.⁸⁹

Për katër komunat veriore, rëndësi të veçantë ka edhe korniza ligjore që rregullon mbikëqyrjen e akteve komunale nga niveli qendror. Ligji për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave rregullon procedurën sipas së cilës organet kompetente qendrore shqyrtojnë ligjshmërinë e vendimeve komunale. Procedura shtjellohet më tej me Rregulloren për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave. Kjo pjesë e kornizës ligjore është veçanërisht relevante për zhvillimet pas dhjetorit 2025, kur u shfaqën mosmarrëveshje ndërmjet autoriteteve të reja lokale në veri dhe institucioneve qendrore lidhur me ligjshmërinë, zbatimin dhe kufijtë e mbikëqyrjes së vendimeve të caktuara komunale.¹⁰¹¹

Të marra së bashku, këto rregullore krijojnë një kornizë formale relativisht të gjerë për transparencën, menaxhimin e përgjegjshëm të burimeve publike, parandalimin e konfliktit të interesit dhe korrupsionit, si dhe pjesëmarrjen e qytetarëve në vendimarrjen lokale. Prandaj, për qëllimet e kësaj analize, çështja kryesore nuk është vetëm nëse ekzistojnë rregulla formale, por edhe deri në çfarë mase ato zbatohen në praktikë, sa të dukshme janë efektet e tyre për qytetarët dhe nëse ekzistojnë kapacitetet dhe kushtet institucionale për zbatimin e tyre të qëndrueshëm në katër komunat në veri të Kosovës.

4. REZULTATET E ANKETËS SË QYTETARËVE

Në kuadër të këtij hulumtimi, u zhvillua një anketë me qytetarët e katër komunave në veri të Kosovës, me qëllim të përcaktimit se si ata e vlerësojnë punën e institucioneve lokale, në cilat fusha identifikojnë probleme që lidhen me transparencën dhe integritetin dhe deri në çfarë mase besojnë se mund të ndikojnë në vendimarrjen lokale. Vëmendje e veçantë iu kushtua përvojave me shërbimet komunale, qasshmërisë së informacionit, prokurimit publik, perceptimeve për korrupsionin dhe parregullsitë, fushave me rrezikun më të madh, gatishmërisë për raportimin e parregullsive dhe pjesëmarrjes së qytetarëve.

Rezultatet paraqiten më poshtë sipas seksioneve tematike, duke filluar me përvojën e drejtpërdrejtë të qytetarëve me shërbimet komunale, vijuar nga transparenca dhe perceptimi i rreziqeve të korrupsionit, dhe në fund çështjet e pjesëmarrjes së qytetarëve dhe qëndrimet ndaj raportimit të parregullsive.

⁸⁹Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 08/L-108 për Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Pasurisë dhe të Dhuratave, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=61304>.

⁹Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 06/L-085 për Mbrojtjen e Sinjalizuesve, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18303&langid=2>.

¹⁰Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 24/2024, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=100034>.

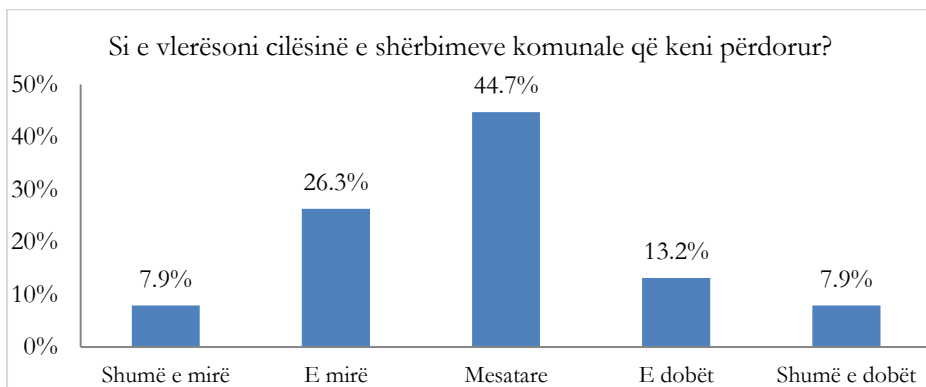
¹¹Qeveria e Republikës së Kosovës, Rregullorja Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=117436>.

4.1. Përdorimi dhe cilësia e shërbimeve komunale

Nga gjithsej 56 të anketuar, 38, ose 67.9%, kishin shfrytëzuar një shërbim të ofruar nga komuna e tyre gjatë 12 muajve të fundit, ndërsa 18 të anketuar, ose 32.1%, nuk kishin shfrytëzuar shërbime të tilla. Prandaj, një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve kishte përvojë relativisht të fundit dhe të drejtpërdrejtë me administratën lokale.

Në mesin e 38 të anketuarve që kishin shfrytëzuar shërbimet komunale, pjesa më e madhe, 44.7%, e vlerësoi cilësinë e tyre si mesatare. Cilësinë e shërbimeve si të mirë e vlerësuan 26.3% e të anketuarve, ndërsa si shumë të mirë 7.9%, që do të thotë se gjithsej 34.2% dhanë një vlerësim pozitiv. Nga ana tjetër, 13.2% e vlerësuan cilësinë e shërbimeve si të dobët, ndërsa 7.9% si shumë të dobët, që do të thotë se gjithsej 21.1% dhanë një vlerësim negativ.

Përgjigjet në këtë pyetje tregojnë një vlerësim kryesisht të moderuar të cilësisë së shërbimeve komunale. Vlerësimi mesatar është më i shpeshti, ndërsa përqindja e vlerësimeve pozitive është më e lartë se ajo e vlerësimeve negative. Bazuar në këto rezultate, nuk mund të thuhet se të anketuarit kanë një përvojë dukshëm negative me ofrimin e shërbimeve komunale si të tilla.



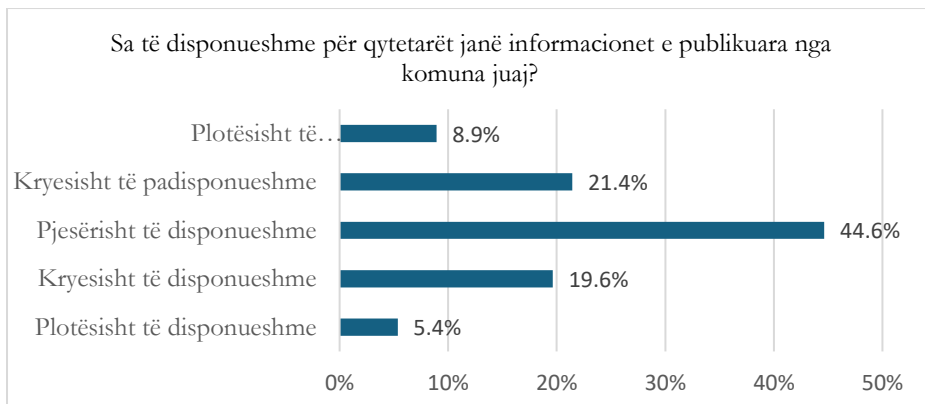
Grafiku 1. Cilësia e shërbimeve komunale

4.2. Qasshmëria e informacioneve mbi punën e komunës

Në pyetjen se sa të qasshme janë për qytetarët informacionet mbi punën e komunës së tyre, 5.4% e të anketuarve deklaruan se ato janë plotësisht të qasshme, ndërsa 19.6% konsideruan se janë kryesisht të qasshme. Në total, një e katërta e të anketuarve japin një vlerësim pozitiv për qasshmërinë e informacioneve.

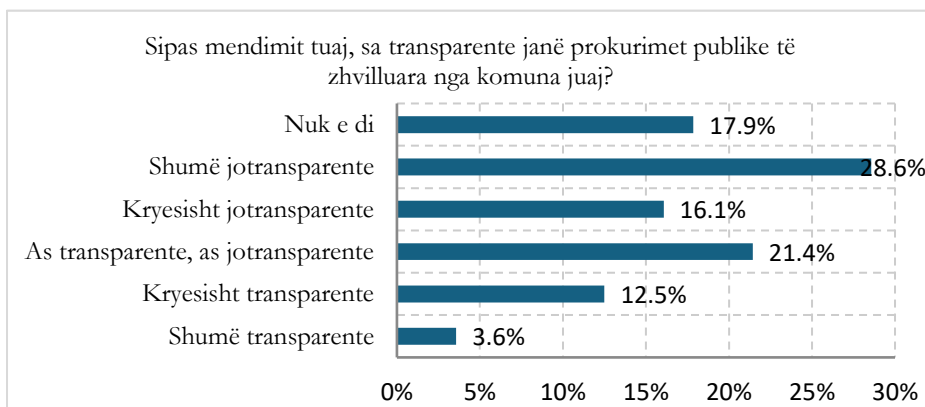
Pjesa më e madhe e të anketuarve, 44.6%, konsideruan se informacionet janë vetëm pjesërisht të qasshme. Ndërkohë, 21.4% i vlerësojnë ato si kryesisht të paqasshme, ndërsa 8.9% si plotësisht të paqasshme. Në total, 30.3% e të anketuarve dhanë një vlerësim negativ.

Prandaj, rezultatet tregojnë se shumica e të anketuarve nuk konsiderojnë se informacionet mungojnë plotësisht, por se qasshmëria e tyre është e kufizuar ose e paplotë. Kjo çështje është veçanërisht relevante për transparencën e administratës lokale, pasi aftësia e qytetarëve për të monitoruar punën e saj nuk varet vetëm nga ekzistenca formale e informacioneve, por edhe nga qasshmëria dhe publikimi i tyre në kohë.



Grafiku 2. Disponueshmëria e informacionit

4.3. Transparenca e prokurimit publik



Grafiku 3. Perceptimi i transparencës së prokurimit publik

Perceptimet për transparencën e prokurimit publik janë përgjithësisht të pafavorshme. Gjithsej 3.6% e të anketuarve konsideruan se prokurimi publik është shumë transparent, ndërsa 12.5% e konsideruan atë kryesisht transparent, që së bashku përbëjnë 16.1%.

Nga ana tjetër, 16.1% e konsideruan atë kryesisht jotransparent, ndërsa 28.6% e konsideruan shumë jotransparent. Në total, 44.7% e të anketuarve dhanë një vlerësim negativ për transparencën e prokurimit publik.

Një vlerësim neutral u dha nga 21.4% e të anketuarve, ndërsa 17.9% deklaruan se nuk e dinë se sa transparent është prokurimi publik. Përqindja relativisht e lartë e përgjigjeve „Nuk e di“ tregon gjithashtu se kjo fushë mbetet jo mjaftueshëm e dukshme për një pjesë të qytetarëve.

4.4. Perceptimi i problemeve kryesore në punën e komunës

Kur të anketuarve iu kërkua të identifikonin problemin e vetëm më të madh në punën e komunës së tyre, dy opsione të përgjigjeve u përzgjedhën më së shpeshti. Nepotizmi dhe punësimi në baza partiake, si dhe komunikimi i pamjaftueshëm me qytetarët, u identifikuan secili si problemi kryesor nga 21.4% e të anketuarve.

Korrupsioni u identifikua si problemi më i madh nga 10.7% e të anketuarve, po aq sa edhe administrata joefikase. Cilësia e dobët e shërbimeve u identifikua nga 8.9%, ndërsa transparencja e pamjaftueshme dhe mungesa e llogaridhënies së zyrtarëve u identifikuan secila nga 7.1% e të anketuarve. Vetëm 1.8% e të anketuarve konsideruan se komuna nuk kishte probleme të konsiderueshme.

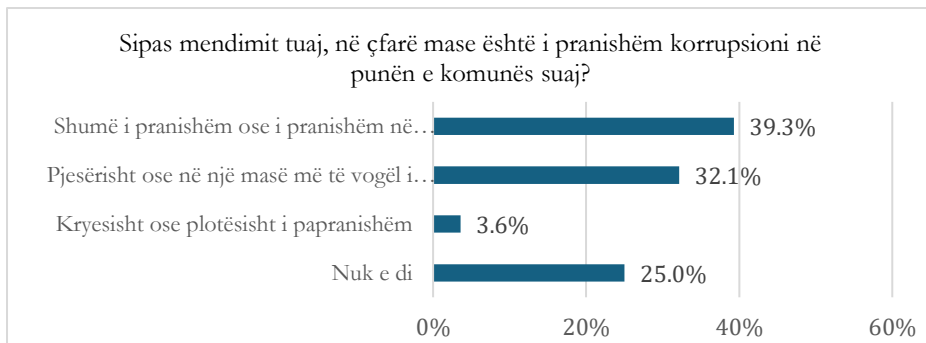
Kjo shpërndarje e përgjigjeve tregon se, sipas perceptimit të qytetarëve, problemet që lidhen me integritetin e administratës lokale nuk kufizohen vetëm në korrupsionin në kuptimin e ngushtë. Punësimi në baza partiake, komunikimi i pamjaftueshëm, joefikasiteti, mungesa e transparencës dhe mungesa e llogaridhënies, të marra së bashku, tregojnë për dobësi më të gjera në mënyrën e funksionimit të administratës lokale.

4.5. Perceptimi i pranisë së korrupsionit

Kur u pyetën për praninë e korrupsionit në punën e komunës, 39.3% e të anketuarve dhanë përgjigje që tregojnë se e konsiderojnë korrupsionin shumë të përhapur ose të përhapur në masë të konsiderueshme. Një tjetër 32.1% konsideruan se ai është pjesërisht i pranishëm ose i pranishëm në një masë më të vogël. Në total, 71.4% e të anketuarve besojnë se korrupsioni është i pranishëm të paktën deri në një masë të caktuar.

Vetëm 3.6% e të anketuarve konsideruan se korrupsioni kryesisht ose plotësisht mungon, ndërsa 25% deklaruan se nuk dinë si ta vlerësojnë praninë e tij.

Këto rezultate kanë të bëjnë me perceptimin e pranisë së korrupsionit. Ato janë të rëndësishme kryesisht si tregues i nivelit të besimit të qytetarëve në integritetin e institucioneve lokale dhe të mënyrës se si të anketuarit e perceptojnë funksionimin e tyre.

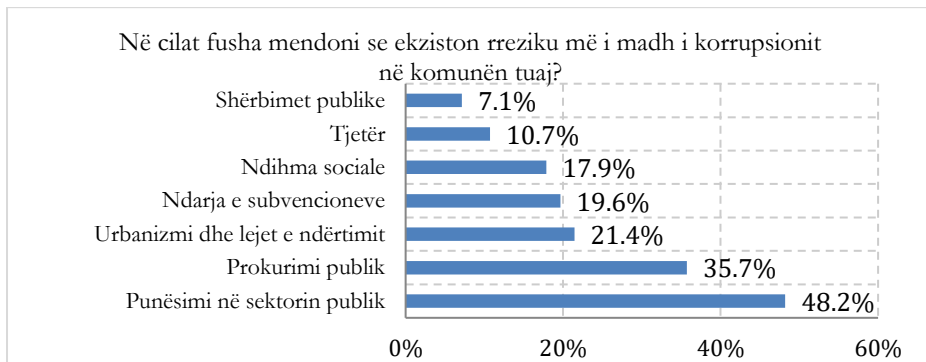


Grafiku 4. Prania e korrupsionit

4.6. Fushat me rrezik të shtuar për korrupsion

Kur të anketuarve iu kërkua të identifikonin fushat në të cilat perceptojnë rrezikun më të madh të korrupsionit, punësimi në sektorin publik u përmend më së shpeshti, duke u përzgjedhur nga 48.2% e të anketuarve. Prokurimi publik u përmend nga 35.7%, planifikimi urban dhe lejet e ndërtimit nga 21.4%, subvencionet nga 19.6%, ndërsa ndihma sociale nga 17.9%.

Përgjigjet në këtë pyetje tregojnë se të anketuarit më së shpeshti i lidhin rreziqet e korrupsionit me fushat në të cilat merren vendime lidhur me punësimin dhe ndarjen e fondeve publike, kontratave, lejeve dhe përfitimeve të tjera.

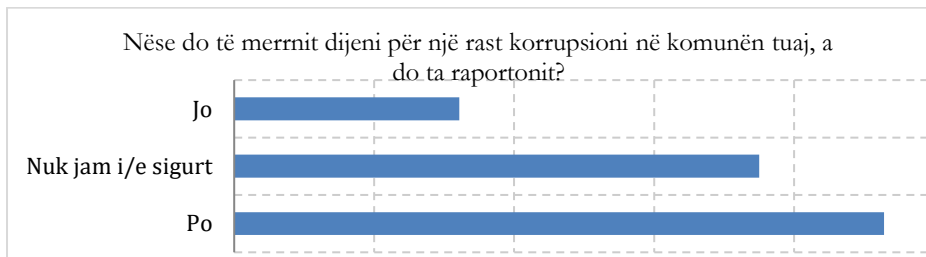


Grafiku 5. Fushat në të cilat qytetarët shohin rrezikun më të madh të korrupsionit

4.7. Gatishmëria për të raportuar korrupsionin

Kur u pyetën nëse gjatë 12 muajve të fundit kishin përjetuar personalisht parregullsi në punën e komunës, 39.3% e të anketuarve u përgjigjën pozitivisht, ndërsa 35.7% deklaruan se nuk kishin pasur një përvojë të tillë. Një tjetër 17.9% e të anketuarve nuk ishin të sigurt se si ta vlerësonin përvojën e tyre. Koncepti i parregullsive është më i gjerë se korrupsioni dhe mund të përfshijë forma të ndryshme të sjelljes së parregullt ose probleme në funksionimin e administratës lokale.

Sa i përket gatishmërisë për të raportuar korrupsionin, 46.4% e të anketuarve deklaruan se do ta raportonin një rast për të cilin do të merrnin dijeni, ndërsa 16.1% thanë se nuk do ta bënin këtë. Një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve, 37.5%, nuk ishin të sigurt nëse do ta raportonin korrupsionin.

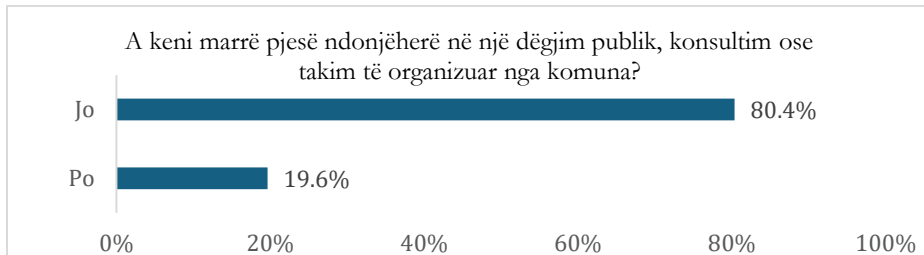


Grafiku 6. Gatishmëria e qytetarëve për të raportuar një rast korrupsioni

4.8. Pjesëmarrja e qytetarëve në dëgjime dhe konsultime publike

Kur u pyetën nëse kishin marrë ndonjëherë pjesë në një dëgjim publik, konsultim ose takim të organizuar nga komuna, 19.6% e të anketuarve u përgjigjën pozitivisht, ndërsa 80.4% deklaruan se nuk kishin pasur një përvojë të tillë.

Rezultatet tregojnë një pjesëmarrje relativisht të kufizuar të drejtpërdrejtë të të anketuarve në mekanizmat formalë të komunikimit dhe konsultimit me autoritetet lokale.



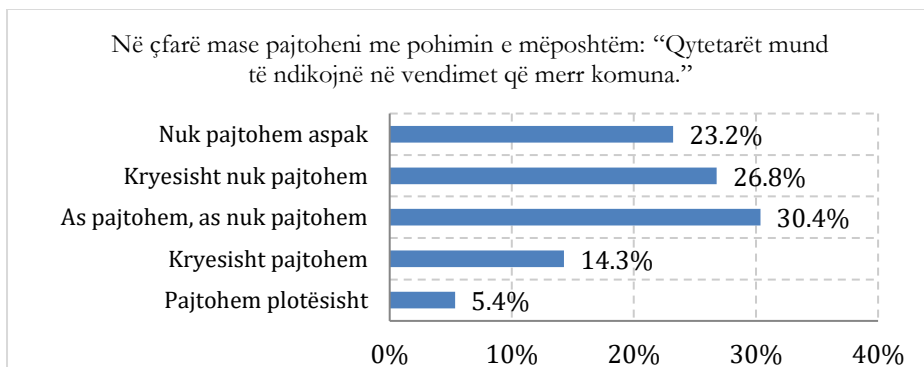
Grafiku 7. Pjesëmarrja e qytetarëve në dëgjime publike, konsultime ose takime komunale

4.9. Perceptimi i mundësisë për të ndikuar në vendimet komunale

Në pyetjen nëse qytetarët mund të ndikojnë në vendimet që merr komuna, 5,4% e të anketuarve u pajtuan plotësisht me këtë pohim, ndërsa 14,3% u pajtuan kryesisht. Në total, 19,7% e të anketuarve dhanë një vlerësim pozitiv për mundësinë e qytetarëve për të ndikuar në vendimet komunale.

Qëndrim neutral shprehën 30.4% e të anketuarve. Nga ana tjetër, 26.8% kryesisht nuk u pajtuan se qytetarët mund të ndikojnë në vendime, ndërsa 23.2% nuk u pajtuan aspak. Në total, 50% e të anketuarve shprehën një qëndrim negativ lidhur me mundësinë e qytetarëve për të ndikuar në vendimmarrje në nivel lokal.

Përgjigjet në këtë pyetje tregojnë se të anketuarit e perceptojnë ndikimin e qytetarëve në vendimmarrjen lokale si të kufizuar, ku përqindja e përgjigjeve negative është dukshëm më e lartë se ajo e përgjigjeve pozitive.

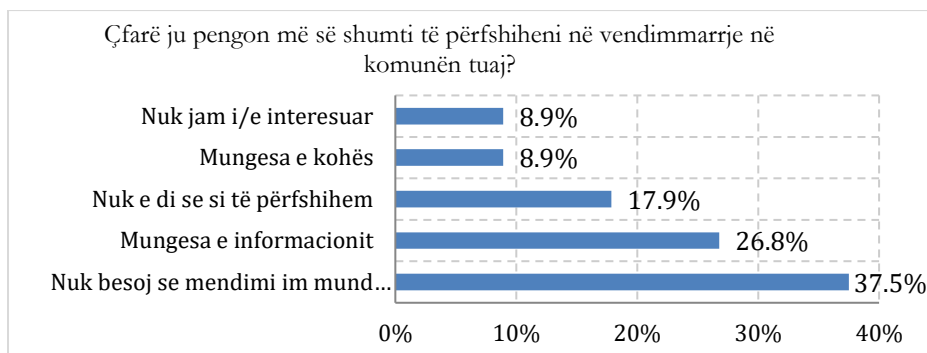


Grafiku 8. Perceptimi i mundësisë së qytetarëve për të ndikuar në vendimet komunale

4.10. Pengesat për pjesëmarrje më të madhe të qytetarëve

Pengesa më e shpeshtë e përmendur për pjesëmarrje më të madhe në vendimarrjen lokale ishte bindja se mendimi i qytetarëve nuk mund të ndryshojë asgjë, e identifikuar nga 37.5% e të anketuarve. Mungesa e informacionit u përmend si pengesa kryesore nga 26.8%, ndërsa 17.9% deklaruan se nuk dinin se si mund të përfshiheshin. Mungesa e kohës dhe mungesa e interesimit u përmendën secila nga 8.9% e të anketuarve.

Kjo shpërndarje e përgjigjeve tregon se pjesëmarrja e kufizuar nuk lidhet vetëm me interesimin ose kohën në dispozicion. Faktorë më të rëndësishëm përfshijnë perceptimin se pjesëmarrja nuk do të sjellë një rezultat konkret, si dhe mungesën e informacionit dhe njohuritë e pamjaftueshme për mënyrën e pjesëmarrjes në proceset e vendimarrjes lokal.



Grafiku 9. Pengesat kryesore për pjesëmarrjen e qytetarëve në vendimarrje

4.11. Përgjigjet e hapura dhe propozimet e qytetarëve

Tri pyetje të hapura u mundësuan të anketuarve të përshkruanin më hollësisht përvojat e tyre me parregullsitë dhe të jepnin propozime për përmirësimin e transparencës dhe pjesëmarrjes së qytetarëve. Numri i përgjigjeve përmbajtëse ishte më i vogël se te pyetjet e mbyllura, prandaj ato përdoren kryesisht si plotësim cilësor i rezultateve sasore.

Në përgjigjet që lidhen me përvojat dhe vëzhgimet mbi korrupsionin dhe parregullsitë, të anketuarit ngritën shqetësime lidhur me përdorimin jotransparent të fondeve publike, punësimin në baza partiake dhe procedurat e prokurimit publik. Të anketuar të tjerë vunë në dukje zbatimin jo të njëtrajtshëm të rregullave administrative, vështirësitë në sigurimin e dokumenteve, njohuritë e pamjaftueshme për procedurat administrative, barrierat gjuhësore dhe komunikimin e dobët ndërmjet institucioneve.

Disa përgjigje iu referuan çështjeve specifike që lidhen me pronën, objektet dhe situatën në Liqenin e Gazivodës.

Kur u pyetën se çfarë duhet të bëjnë komunat për të arritur transparencë më të madhe dhe për të zvogëluar rreziqet e korrupsionit, përgjigjet në përgjithësi mund të grupohen në tri fusha. E para ka të bëjë me qasshmëri më të madhe të informacioneve, duke përfshirë përditësimin e rregullt të faqeve të internetit, publikimin e vendimeve, dokumenteve, raporteve financiare dhe të dhënave për tenderët. E dyta kishte të bënte me komunikim më të shpeshtë me qytetarët përmes konsultimeve, dëgjimeve publike dhe kontaktit më të drejtpërdrejtë me shërbimet lokale. E treta

kishte të bënte me profesionalizmin dhe llogaridhënien e administratës lokale, duke përfshirë zbatimin e barabartë të rregullave, punësimin e stafit profesional dhe sjelljen më të përgjegjshme të punonjësve komunalë.

Propozime të ngjashme u shfaqën edhe në lidhje me pjesëmarrjen më të madhe të qytetarëve. Të anketuarit theksuan nevojën për dëgjime publike më të shpeshta, qasje më të mirë në informacione përmes faqeve zyrtare të internetit dhe mediave, komunikim të drejtpërdrejtë me popullatën, vizita në fshatra dhe vendbanime më të largëta dhe qasshmëri më të madhe të dokumenteve publike. Disa të anketuar shprehën gjithashtu mendimin se qytetarët duhet të marrin informacione kthyesë nëse propozimet e tyre janë shqyrtuar dhe në çfarë mënyre, nëse kanë ndikuar fare në vendime.

Prandaj, përgjigjet e hapura vunë në dukje gjithashtu rëndësinë e qasshmërisë së informacioneve, komunikimit të drejtpërdrejtë dhe sjelljes profesionale të administratës lokale.

5. TRANSPARENCA, INTEGRITETI DHE FUNKSIONIMI INSTITUCIONAL NË PRAKTIKË

Hulumtimi i anketës i paraqitur në kapitullin e mëparshëm shqyrtoi përvojat dhe perceptimet e Hulumtimi përmes anketës i paraqitur në kapitullin e mëparshëm shqyrtoi përvojat dhe perceptimet e qytetarëve për transparencën, integritetin dhe hapjen e komunave, duke përfshirë qasshmërinë e informacioneve, prokurimin publik, rreziqet e korrupsionit dhe mundësitë për pjesëmarrje në vendimmarrje. Rezultatet treguan se një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve i vlerësojnë negativisht ose me rezerva disa aspekte të punës së institucioneve lokale, veçanërisht qasshmërinë e informacioneve dhe transparencën e prokurimit publik, ndërsa pjesëmarrja e drejtpërdrejtë në konsultimet publike është relativisht e ulët.

Në këtë kapitull, fokusi zhvendoset te të dhënat zyrtare mbi funksionimin e katër komunave. Analiza synon të përcaktojë se çfarë mund të konkludohet nga dokumentet zyrtare, raportet në dispozicion, faqet e internetit të komunave dhe burimet e tjera të disponueshme publikisht lidhur me përbushjen e detyrimeve të komunave në fushën e transparencës. Në këtë mënyrë, perceptimet e qytetarëve plotësohen me një shqyrtim të praktikave dhe dobësive të dokumentuara.

Si pikënisje dhe standard kryesor për këtë pjesë të analizës u përdor Udhëzimi Administrativ i Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna. Udhëzimi rregullon në mënyrë më të detajuar mënyrën se si komunat duhet të publikojnë informacione dhe dokumente, duke përfshirë vendimet dhe aktet e organeve lokale, dokumentacionin buxhetor dhe financiar, informacionet që lidhen me prokurimin publik, takimet dhe konsultimet publike, dëgjimet buxhetore, qasjen në dokumente publike dhe të dhënat e kontaktit relevante për qytetarët.¹²

Analiza mbështetet në disa grupe burimesh institucionale dhe të pavarura. Gjatë vitit 2026, Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal (MAPL) publikoi tri burime me rëndësi të veçantë për këtë analizë. Këto janë: Raporti për Funksionimin e Komunave të Republikës së Kosovës, janar–dhjetor 2025, Raporti për Vlerësimin e Transparencës në Komuna, janar–dhjetor 2025, dhe Raporti i Performancës së Komunave, janar–dhjetor 2025. Raporti i parë ofron të dhëna mbi funksionimin e kuvendeve komunale, kryetarëve të komunave dhe mekanizmave të tjerë lokalë, i

¹²Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Udhëzimi Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna, op. cit.

dyti bazohet në monitorimin e faqeve zyrtare të internetit të komunave gjatë vitit 2025, ndërsa i treti ofron një pasqyrë më të gjerë sistemike të performancës së vetëqeverisjeve lokale në fusha të ndryshme të punës së tyre. MAPL deklaroi se raporti për transparencën bazohet pikërisht në monitorimin e faqeve zyrtare të internetit të komunave gjatë periudhës janar–dhjetor 2025.¹³¹⁴¹⁵

Megjithatë, sistemi i menaxhimit të performancës komunale nuk ofron një bazë njësoj të plotë për krahasimin e të katër komunave veriore. Në Raportin e Performancës së Komunave për vitin 2024, MAPL deklaroi se Leposaviqi, Zveçani dhe Zubin Potoku nuk kishin dorëzuar të dhëna për matjen e performancës, ndërsa Mitrovica e Veriut ishte përfshirë në raportim. Raporti nuk specifikon arsyt konkrete përse këto tri komuna nuk kishin dorëzuar të dhënat e kërkuara. Mungesa e të dhënave kufizon mundësinë për një vlerësim përbajtësor dhe krahasimin e performancës së tyre me atë të komunave të tjera dhe nuk përfaqëson një vlerësim të nivelit të tyre real të performancës.¹⁶

Për një pasqyrë shtesë të menaxhimit financiar, u përdorën raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit (ZKA) mbi pasqyrat financiare vjetore të katër komunave për vitin 2024. Këto raporte ofrojnë një pasqyrë të dobësive specifike në fusha të tilla si evidenca e aseteve, raportimi financiar, menaxhimi i personelit, subvencionet dhe funksionimi i kontrolleve të brendshme. Megjithatë, është e rëndësishme të kihet parasysh se opinioni i kualifikuar i auditimit nuk ishte i kufizuar vetëm në katër komunat veriore: sipas të dhënave të MAPL-së, për vitin financiar 2024, shumica e komunave në Kosovë morën një opinion të tillë. Prandaj, këto gjetje përdoren kryesisht për shkak të parregullsive dhe dobësive specifike të identifikuara nga auditorët dhe jo për t'i veçuar komunat veriore si një rast të veçantë.

Si burim i pavarur u përdor Transparometri Komunal 2024 i Institutit Demokratik të Kosovës (KDI). Ky është një instrument për monitorimin e transparencës së të gjitha 38 komunave, i bazuar në 48 indikatorë që mbulojnë punën e kuvendeve komunale dhe zyrave të kryetarëve të komunave. KDI mbledhi të dhëna nga faqet zyrtare të internetit të komunave dhe përmes kërkesave për qasje në informacione publike, si dhe vlerësoi nëse informacionet e kërkuara ishin të padisponueshme, pjesërisht të disponueshme apo plotësisht të disponueshme. Për qëllimet e kësaj analize, instrumenti i KDI-së është relevant kryesisht si një verifikim i pavarur i disponueshmërisë së kategorive të caktuara të informacioneve gjatë vitit 2024, megjithëse nuk mund të përdoret si burim për vlerësimin e punës së administratave aktuale lokale.¹⁷

Gjatë përdorimit të të dhënave të KDI-së, konteksti teknik në të cilin është kryer monitorimi është veçanërisht i rëndësishëm. Gjatë dhjetorit 2024 dhe janarit 2025, komunat filluan kalimin në faqet e reja zyrtare të internetit dhe migrimin e të dhënave nga portalet e mëparshme. KDI evidentoi migrim të ngadalshëm të përbajtjes, probleme teknike, strukturë jo të njëtrajtshme të faqeve të reja të internetit dhe disponueshmëri jo të plotë të dokumenteve në gjuhët zyrtare. Prandaj, disa

¹³ Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Funksionimin e Komunave të Republikës së Kosovës, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2026/04/RAPORT-PER-FUNKSIONIMIN-E-KOMUNAVE-TE-REPUBLIKES-SE-KOSOVES-SRB.pdf>.

¹⁴ Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Vlerësimin e Transparencës në Komuna, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/sr/godisnji-izvestaji-mals-a/>.

¹⁵ Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Performancën e Komunave, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/sr/godisnji-izvestaji-mals-a/>.

¹⁶ Ministria dhe Administrata të Pushtetit Lokal, Raporti në performancë një komunave, janar – dhjetor 2024, <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2025/10/Raporti-i-performances-komunale-2024-1-1.pdf>.

¹⁷ Instituti Demokratik i Kosovës, Transparometri Komunal 2024, <https://kdi-kosova.org/publikimet/transparometri-komunal-2024/>.

nga problemet që lidhen me disponueshmërinë e përmbajtjes gjatë periudhës së matjes ishin të lidhura me kalimin në platformën e re teknike. Ky faktor nuk e shpjegon mungesën e dokumentacionit relevant në faqet e internetit në çdo rast individual, por është i rëndësishëm gjatë interpretimit të gjetjeve për vitin 2024 dhe fillimin e vitit 2025.¹⁸

Dallimi kohor ndërmjet burimeve është thelbësor për të gjithë analizën. Raportet e auditimit për vitin 2024, monitorimi i KDI-së për vitin 2024 dhe pjesa më e madhe e të dhënave të MAPL-së për vitin 2025 i referohen periudhës së funksionimit të administratave të mëparshme lokale. Ato ofrojnë një pasqyrë të gjendjes së evidencave institucionale, mekanizmave të kontrollit dhe transparencës nga periudha që i parapriu ndryshimit të pushtetit në katër komunat në veri të Kosovës në dhjetor 2025 dhe ndihmojnë në kuptimin e kushteve në të cilat administratat aktuale filluan mandatet e tyre. Publikimi i Raportit të MAPL-së për Performancën e Komunave për vitin 2025 në gusht 2026 zgjeroi më tej grupin e të dhënave institucionale në dispozicion, por edhe ky raport i referohet periudhës së mëparshme.

Disa të dhëna nga raportet e MAPL-së gjithashtu duhet të interpretohen me kujdes shtesë. Për shembull, pjesë të ndryshme të Raportit për Funksionimin e Komunave për vitin 2025 nuk paraqesin të dhëna plotësisht të njëtrajtshme lidhur me organizimin e takimeve publike me qytetarët. Për shkak të këtyre mospërputhjeve, nuk është e mundur të përcaktohet me siguri nëse të katër komunat veriore e kanë përbushur këtë detyrim gjatë vitit 2025. Një gjetje e përbashkët më e besueshme është se MAPL, gjatë monitorimit të faqeve të internetit të komunave, evidentoi mangësi të konsiderueshme në publikimin e informacioneve mbi këto takime. Kjo gjetje mbetet relevante për gjendjen e transparencës gjatë vitit 2025, përkatësisht për periudhën që i parapriu mandatit të autoriteteve aktuale lokale.¹⁹²⁰

Për vlerësimin e situatës aktuale, gjatë shtatorit 2026 u krye një shqyrtim i ri i faqeve zyrtare të internetit të Mitrovicës së Veriut, Zveçanit, Zubin Potokut dhe Leposaviqit. Shqyrtimi nuk u kufizua vetëm në ekzistencën e seksioneve të veçanta, por përfshiu edhe përmbajtjen e tyre, përkatësisht: vendimet komunale dhe dokumentet e tjera, informacionet buxhetore dhe financiare, konsultimet publike dhe dëgjimet buxhetore, informacionet mbi prokurimin publik, qasjen në dokumente publike, të dhënat e kontaktit dhe disponueshmërinë e përmbajtjes në gjuhët zyrtare. Kur një dokument i caktuar nuk u gjet në faqen zyrtare të internetit, kjo më poshtë paraqitet si mungesë e një dokumenti të disponueshëm publikisht në kohën e shqyrtimit, pa supozuar se dokumenti domosdoshmërisht nuk ekziston brenda vetë administratës.

Shqyrtimi sipas komunave që vijon, për rrjedhojë, lidh tri nivele kohore dhe analitike. Për secilën komunë, së pari shqyrtohet praktika aktuale gjatë vitit 2026 në raport me detyrimet përkatëse sipas konceptit të administratës së hapur. Më pas, aty ku është relevante, paraqiten gjetjet e MAPL-së, KDI-së dhe Zyrës Kombëtare të Auditimit nga periudha e mëparshme për të ilustruar trashëgiminë institucionale. Analiza plotësohet me burime më të fundit zyrtare dhe mediatike që lidhen me sfidat me të cilat përballen administratat aktuale lokale dhe aktivitetet që ato kanë ndërmarrë.

¹⁸Instituti Demokratik i Kosovës, Transparometri Komunal 2024, op. cit.

¹⁹Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Funksionimin e Komunave të Republikës së Kosovës, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2026/04/RAPORT-PER-FUNKSIONIMIN-E-KOMUNAVE-TE-REPUBLIKES-SE-KOSOVES-SRB.pdf>.

²⁰Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Vlerësimin e Transparencës në Komuna, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/sr/godisnji-izvestaji-mals-a/>.

5.1. Mitrovica e Veriut

Shqyrtimi i faqes zyrtare të internetit të Komunës së Mitrovicës së Veriut në shtator 2026 tregon se ajo përdoret në mënyrë aktive për publikimin e informacioneve mbi punën e administratës lokale. Faqja e internetit përmban seksione të veçanta për vendimet, procesverbalet, rregulloret, planet dhe raportet e punës, informacionet financiare, buxhetin, prokurimin publik, konsultimet publike dhe qasjen në dokumente publike. Në fushën e transparencës financiare, ishte publikuar një raport financiar që mbulonte periudhën janar–mars 2026, së bashku me dokumente nga periudhat e mëparshme.²¹

Fusha e qasjes në dokumente publike është gjithashtu relativisht qartë e organizuar. Në një faqe të veçantë publikohen të dhënat e zyrtarit përgjegjës për qasjen në dokumente, informacionet e kontaktit, formulari i kërkesës dhe informacionet mbi procedurën dhe afatet. Kjo u mundëson qytetarëve që nga vetë faqja e internetit e komunës të përcaktojnë se kujt dhe në çfarë mënyre mund t'ia paraqesin një kërkesë.²²

Gjatë gushtit dhe shtatorit 2026, komuna ishte gjithashtu aktive në zhvillimin e konsultimeve buxhetore. Dëgjimi i parë publik për projektbuxhetin për vitin 2027 u mbajt më 14 gusht, ndërsa gjatë shtatorit komuna publikoi thirrje dhe data të reja për vazhdimin e procesit të konsultimit. Në kohën kur përfundoi ky shqyrtim, i gjithë cikli i konsultimeve ende nuk kishte përfunduar. Prandaj, ende nuk ishte i disponueshëm një raport përfundimtar që do të përfshinte të gjitha dëgjimet e mbajtura, propozimet e pranuar nga qytetarët dhe përgjigjet e komunës. Publikimi i një raporti të tillë duhet të shqyrtohet pas përfundimit të të gjithë procesit të konsultimit buxhetor, kur do të mund të vlerësohet edhe faza përfundimtare e procesit.²³²⁴

Në fushën e prokurimit publik, faqja e internetit ka seksione të veçanta për faza të ndryshme të procedurës. Vetë Zyra e Prokurimit rendit ndër detyrat e saj publikimin e njoftimeve për kontrata, vendimeve për dhënien e kontratave, kontratave të nënshkruara, planeve dhe raporteve të prokurimit dhe dokumentacionit tjetër relevant. Shqyrtimi konfirmoi se në faqen e internetit publikohen dokumente nga faza të ndryshme të procedurave të prokurimit publik, duke përfshirë dokumentacionin në gjuhën serbe. Megjithatë, nuk ishte e mundur të konfirmohej se të gjitha kategoritë e dokumenteve që Zyra i rendit si dokumente që duhet të publikohen janë sistematikisht të disponueshme për periudhën aktuale.²⁵

²¹ Komuna e Mitrovicës së Veriut, Raportet financiare, <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/finansijski-izvestaji/>.

²² Komuna e Mitrovicës së Veriut, Qasja në dokumente zyrtare, <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/pristup-sluzbenim-dokumentima/>.

²³ Radio Kosova Mitrovica, „Komuna e Mitrovicës së Veriut mbajti dëgjim publik për Projektbuxhetin për vitin 2027“ <https://radiomitrovicasever.com/opstina-severna-mitrovica-odrjala-javnu-raspravu-o-nacrtu-budzeta-za-20/2/>.

²⁴ Komuna e Mitrovicës së Veriut, „FTESË PUBLIKE – DËGJIM PUBLIK PËR BUXHETIN PËR VITIN 2027“, <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/news/%D1%98%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%BE-%D0%B1%D1%83%D1%9F%D0%B5%D1%82%D1%83-%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B5-%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80/>.

²⁵ Komuna e Mitrovicës së Veriut, Zyra e Prokurimit, <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/kancelarija-zanabavke/>.

Një çështje e veçantë është disponueshmëria e dokumentacionit nga periudha e mëparshme. Në shtator 2026, Kuvendi i Komunës vendosi që, së bashku me kryetarin e komunës, t'i kërkojë Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal të gjitha vendimet e Kuvendit të mëparshëm të Komunës të miratuara ndërmjet 6 nëntorit 2022 dhe 5 dhjetorit 2025, si dhe dokumentacionin që lidhet me shqyrtimin e tyre administrativ. Kryetari i komunës, Milan Radojević, deklaroi në atë kohë se administrata aktuale nuk kishte një pasqyrë të plotë të vendimeve të miratuara gjatë asaj periudhe dhe se më parë ia kishte kërkuar disa herë dokumentacionin Ministrisë.²⁶

Në bisedat me përfaqësuesit e Komunës së Mitrovicës së Veriut, disponueshmëria jo e plotë e vendimeve, evidencave dhe dokumentacionit tjetër nga periudha e mëparshme u përmend si një nga problemet kryesore pas marrjes së komunës. U shpjegua se një situatë e tillë e vështirëson vendosjen e vazhdimësisë së plotë institucionale, pasi një pjesë e dokumentacionit duhet të sigurohet më pas nga institucione të tjera ose të sistemohet përsëri. Sipas bashkëbiseduesve, paralelisht po rivendosen procedurat dhe evidencat e rregullta administrative të nevojshme për funksionimin e përditshëm të komunës.²⁷

Ky rast tregon për një problem konkret të vazhdimësisë së dokumentacionit komunal ndërmjet dy mandateve. Nëse administrata aktuale nuk e ka marrë dokumentacionin e plotë të përbërjes së mëparshme, kjo e vështirëson drejtpërdrejt qasjen në vendimet e mëparshme dhe përcaktimin e statusit të tyre juridik. Prandaj, për vlerësimin e transparencës aktuale, disponueshmëria e dokumenteve të krijuara para dhjetorit 2025 duhet të shqyrtohet veçmas nga mënyra në të cilën administrata aktuale publikon vendimet, informacionet financiare dhe dokumentet e tjera që i miraton sot ose që i ka në dispozicion.

Gjetjet nga periudha e mëparshme gjithashtu ofrojnë një pasqyrë të gjendjes së mekanizmave të kontrollit të komunës në fillim të mandatit të ri. Për vitin 2025, MAPL rekomandoi hartimin e një plani lokal të integritetit në Mitrovicën e Veriut. Auditimi i pasqyrave financiare vjetore për vitin 2024 evidentoi mangësi në raportimin financiar dhe menaxhimin e aseteve, si dhe faktin se nuk ishte themeluar Njësia e Auditimit të Brendshëm. Sipas auditorit, procesi i rekrutimit të një auditori të brendshëm nuk kishte përfunduar me sukses për shkak të mungesës së kandidatëve të kualifikuar. Këto të dhëna përshkruajnë gjendjen e sistemit gjatë mandatit të mëparshëm dhe ndihmojnë për të kuptuar gjendjen e evidencave financiare dhe mekanizmave të kontrollit që autoritetet aktuale trashëguan kur morën detyrën.^{28,29}

5.2. Zveçan

Gjatë vitit 2026, faqja zyrtare e internetit e Komunës së Zveçanit u përdor për publikimin e informacioneve aktuale, vendimeve dhe konsultimeve publike. Faqja e internetit përmban seksione të veçanta për konsultimet, dëgjimet buxhetore, dokumentet dhe prokurimin publik,

²⁶KoSSev, „Mitrovica e Veriut kërkon nga MAPL vendimet e periudhës 2022–2025: ‘Dimë vetëm atë që kanë raportuar mediat’“, <https://kossev.info/severna-mitrovica-od-mals-a-trazi-odluke-iz-perioda-2022-2025-znamo-samo-ono-sto-su-mediji-prenosili/>.

²⁷Biseda me përfaqësuesit e katër komunave në veri të Kosovës, shtator 202

²⁸Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Funksionimin e Komunave të Republikës së Kosovës, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2026/04/RAPORT-PER-FUNKSIONIM-E-KOMUNAVE-TE-REPUBLIKES-SE-KOSOVES-SRB.pdf>.

²⁹Zyra Kombëtare e Auditimit, Raporti i Auditimit mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të Komunës së Mitrovicës së Veriut për vitin 2024, https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_8741ea2f-cb1a-4532-b878-01ebd227cd83.pdf.

ndërsa gjatë vitit u publikuan informacione mbi punën e Kuvendit dhe administratës lokale. Megjithatë, një pjesë e të dhënave bazë të kontaktit në faqet kryesore kanë mbetur të përgjithshme. Kjo nuk ndikon në qasshmërinë e të gjithë përmbajtjes së faqes së internetit, por e vështirëson komunikimin e drejtpërdrejtë të qytetarëve me komunën dhe tregon se një pjesë e informacioneve bazë ende nuk janë përditësuar.³⁰

Gjatë gushtit dhe shtatorit 2026, komuna organizoi konsultime publike për tarifat komunale dhe buxhetin. Në kuadër të konsultimit për tarifat, u publikuan një projekt-dokument, afati për komente dhe të dhënat e kontaktit për dorëzimin e tyre. Në kuadër të procesit të përgatitjes së buxhetit për periudhën 2027–2029, u mbajtën dy dëgjime publike, më 25 gusht dhe 7 shtator, gjatë të cilave qytetarët mund të paraqisnin propozime, sugjerime dhe komente. Për konsultimin mbi tarifat komunale, afati për dorëzimin e komenteve përfundoi më 3 shtator 2026 dhe, në kohën e shqyrtimit, në faqen zyrtare të internetit nuk mund të gjendej një raport përfundimtar që përmbante komentet e pranuar dhe përgjigjet e komunës. Në rastin e konsultimeve buxhetore, duke qenë se dëgjimi i fundit i evidentuar ishte mbajtur në fillim të shtatorit, dokumentacioni përfundimtar i procesit mund të vlerësohej vetëm pas përfundimit të tij.³¹³²³³

Për të kuptuar funksionimin e përditshëm të komunës, relevante janë edhe problemet që vetë udhëheqja aktuale i bëri publike gjatë vitit 2026. Në njoftimet zyrtare të komunës, ndër vështirësitë praktike u përmendën mungesa e stafit profesional, barrierat gjuhësore dhe problemet që lidhen me disponueshmërinë e mjeteve buxhetore. Këto janë çështje që mund të ndikojnë drejtpërdrejt në shpejtësinë e vendosjes së procedurave të caktuara administrative dhe në funksionimin e rregullt të shërbimeve.³⁴

Gjetjet nga periudha e mëparshme tregojnë se çështja e kapaciteteve të kufizuara nuk lidhet vetëm me rrethanat aktuale. Zyra Kombëtare e Auditimit konstatoi se komuna nuk e kishte regjistruar e mëparshëm të nevojshëm për funksionimin e sistemit të tatimit në pronë. Gjatë gjysmës së dytë të vitit 2024 filloi trajnimi i punonjësve dhe krijimi i një baze të re të të dhënave, në të cilën deri në maj 2025 ishin regjistruar rreth 3,000 tatimpagues. Për vitin 2025, MAPL gjithashtu vuri në dukje nevojën për hartimin e një plani lokal të integritetit dhe emërimit e një personi përgjegjës për monitorimin dhe raportimin mbi zbatimin e tij.³⁵³⁶

Të marra së bashku, këto të dhëna tregojnë vazhdimësinë e problemeve që lidhen me kapacitetet profesionale, evidencat dhe mekanizma të caktuar të integritetit përgjatë dy periudhave institucionale. Në të njëjtën kohë, njoftimet aktuale për dëgjimet buxhetore dhe konsultimet e

³⁰Komuna e Zveçanit, Faqja zyrtare e internetit, <https://zvecan.rks-gov.net/sr/>.

³¹ Komuna e Zveçanit, Dëgjim publik – taksat / konsultim publik – taksat, <https://zvecan.rks-gov.net/sr/thirrje-publike/javna-rasprava-takse-konsultim-publik-taksat/>.

³²Komuna e Zveçanit, „U mbajt dëgjimi publik për Projektbuxhetin e Komunës së Zveçanit për periudhën 2027–2029“, <https://zvecan.rks-gov.net/sr/lajmet/>.

³³ Komuna e Zveçanit, „U mbajt dëgjimi i dytë publik për Projektbuxhetin e Komunës së Zveçanit për periudhën 2027–2029“, <https://zvecan.rks-gov.net/sr/news/odrzana-druga-javna-rasprava-o-nactu-budzeta-opstine-zvecan-za-period-2027-2029-godine/>.

³⁴ Komuna e Zveçanit, Informacione zyrtare mbi funksionimin e komunës dhe sfidat administrative, <https://zvecan.rks-gov.net/sr/lajmet/>.

³⁵ Zyra Kombëtare e Auditimit, Raporti i Auditimit mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të Komunës së Zveçanit për vitin 2024, https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_837910b0-8d3c-403c-a714-736da38583ef.pdf.

³⁶ Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Funksionimin e Komunave të Republikës së Kosovës, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2026/04/RAPORT-PER-FUNKSIONIM-E-KOMUNAVE-TE-REPUBLIKES-SE-KOSOVES-SRB.pdf>.

tjera tregojnë se gjatë vitit 2026 një pjesë e mekanizmave të pjesëmarrjes publike po përdroreshin rregullisht.

Në bisedat me përfaqësuesit e Komunës së Zveçanit u theksua se kapacitetet e kufizuara profesionale dhe administrative mbeten ndër sfidat kryesore praktike. Në veçanti, ata përmendën mungesën e profileve të caktuara profesionale dhe vështirësitë që shoqëruan rivendosjen e funksionimit të rregullt administrativ dhe buxhetor gjatë periudhës fillestare të mandatit. Sipas tyre, prioritet ishte stabilizimi i funksioneve bazë të komunës, ndërsa të dhëna të caktuara, informacionet e kontaktit dhe përmbajtja e faqes së internetit po përditësohen gradualisht.³⁷

5.3. Zubin Potok

Faqja zyrtare e internetit e Komunës së Zubin Potokut ka një strukturë të vendosur me seksione për vendimet, buxhetin, raportet financiare, konsultimet, buxhetimin me pjesëmarrje dhe prokurimin publik. Megjithatë, shqyrtimi i përmbajtjes tregon disa probleme praktike. Në seksionin „Raportet financiare“, gjatë shqyrtimit nuk u gjetën raporte financiare aktuale, ndërsa ndër dokumentet e paraqitura kishte materiale nga viti 2025 që lidheshin me tema të tjera, duke përfshirë konsultimet publike dhe simbolet komunale. Në versionin në gjuhën serbe, disa të dhëna të kontaktit kishin mbetur të përgjithshme, ndërsa njëra nga faqet e kontaktit shfaqte informacione që i përkisnin një komune tjetër.³⁸

Këto probleme me organizimin dhe përditësimin e përmbajtjes e vështirësojnë qasjen në dokumentet që, sipas strukturës së faqes së internetit, duhet të jenë të disponueshme në seksionet përkatëse. Kjo ka të bëjë veçanërisht me raportet aktuale financiare, dokumentacionin buxhetor dhe përmbajtjen që lidhet me prokurimin publik.

Çështja e kapaciteteve profesionale të administratës aktuale pasqyrohet gjithashtu në marrëveshjen e bashkëpunimit me Komunën e Graçanicës, të miratuar gjatë vitit 2026, e cila parashikon mbështetje profesionale dhe në personel në fushat e financave, prokurimit publik dhe detyrave të tjera administrative. Përfaqësuesit e shumicës në Kuvendin e Komunës e shpjeguan nevojën për këtë marrëveshje me mungesën e stafit me licencat përkatëse dhe vështirësitë në rekrutimin e personelit të kualifikuar. Për këtë analizë, është veçanërisht relevante që nevoja për mbështetje shtesë profesionale u identifikua publikisht brenda vetë komunës, sidomos duke pasur parasysh rëndësinë e stafit të kualifikuar në fushat e financave dhe prokurimit publik.³⁹

Në bisedat me përfaqësuesit e Komunës së Zubin Potokut u theksua gjithashtu mungesa e profileve të caktuara profesionale. Në veçanti, u theksua se në periudhën e ardhshme është planifikuar përmirësimi sistematik i faqes zyrtare të internetit, duke përfshirë përditësimin e përmbajtjes, klasifikimin më të qartë të dokumenteve dhe publikimin më të plotë të informacioneve aktuale. Bashkëbiseduesit gjithashtu theksuan se komunikimi me qytetarët nuk zhvillohet ekskluzivisht përmes faqes së internetit, por edhe përmes thirrjeve publike, takimeve, kontakteve të drejtpërdrejta dhe kanaleve të tjera të informimit.⁴⁰

³⁷Biseda me përfaqësuesit e katër komunave në veri të Kosovës, shtator 2026.

³⁸Komuna e Zubin Potokut, Faqja zyrtare e internetit, <https://zubinpotok.rks-gov.net/sr/>.

³⁹KoSSev, „Shuarje e kompetencave” apo ‘ndihmë profesionale’, SNP dhe Lista Serbe e interpretojnë ndryshe marrëveshjen ndërmjet Zubin Potokut dhe Graçanicës“ <https://kossev.info/gasenje-nadleznosti-ili-strucna-pomoc-snp-i-srpska-lista-razlicito-tumace-sporazum-zubinog-potoka-i-gracanice/>.

⁴⁰Biseda me përfaqësuesit e katër komunave në veri të Kosovës, shtator 2026.

Në faqen zyrtare të internetit të Komunës së Leposaviqit, veçanërisht në versionin në gjuhën serbe, u identifikuan mangësi të konsiderueshme në përditësimin dhe qasshmërinë e përmbajtjes. Në shtator 2026, postimet testuese nga viti 2019 vazhdonin të ishin ndër përmbajtjet më të fundit në pjesë të caktuara të faqes së internetit. Seksionet e destinuar për raportet financiare dhe dokumente të caktuara që lidhen me prokurimin publik përmbanin informacione testuese ose jo të plota, ndërsa të dhënat bazë të kontaktit në disa faqe ishin të përgjithshme.⁴¹

5.4. Leposaviq

Në faqen zyrtare të internetit të Komunës së Leposaviqit, veçanërisht në versionin në gjuhën serbe, u identifikuan mangësi të konsiderueshme në përditësimin dhe disponueshmërinë e përmbajtjes. Në shtator 2026, postimet testuese nga viti 2019 ishin ende ndër përmbajtjet më të fundit në pjesë të caktuara të faqes së internetit. Seksionet e destinuar për raportet financiare dhe dokumente të caktuara që lidhen me prokurimin publik përmbanin informacione testuese ose të paplota, ndërsa të dhënat themelore të kontaktit në faqe të caktuara ishin të përgjithshme.^{42,43,44}

Megjithatë, gjendja e faqes së internetit nuk tregon mungesë të aktiviteteve relevante administrative dhe buxhetore gjatë vitit 2026. Në qershor, Kuvendi i Komunës miratoi Kornizën Afatmesme Buxhetore për vitin 2027 me projeksione për vitet 2028 dhe 2029. Prandaj, ekziston një dallim ndërmjet aktiviteteve që zhvillohen në institucionet lokale dhe shkallës në të cilën dokumentet dhe informacionet mbi këto aktivitete janë lehtësisht të qasshme përmes faqes zyrtare të internetit.⁴⁵

Në shtator 2026, kryetari i komunës Zoran Todić prezantoi raportin gjashtëmujor mbi punën dhe gjendjen financiare të komunës. Sipas deklaratave të tij, një shqyrtim fillestar i dokumentacionit financiar kishte identifikuar detyrime të papaguara në vlerë prej rreth 442,000 eurosh. Për qëllimet e kësaj analize, ky informacion trajtohet si deklaratë e administratës aktuale lidhur me gjendjen që ajo hasi me marrjen e detyrës dhe jo si një gjetje e verifikuar në mënyrë të pavarur.⁴⁶

Në bisedat me përfaqësuesit e Komunës së Leposaviqit u deklarua se, gjatë muajve të parë të mandatit, një pjesë e konsiderueshme e kapaciteteve administrative ishte orientuar drejt rivendosjes së funksioneve bazë financiare dhe administrative dhe organizimit të dokumentacionit nga periudha e mëparshme. Bashkëbiseduesit theksuan se një pjesë e evidencave dhe dokumentacionit ende nuk është konsoliduar plotësisht, gjë që e vështirëson edhe publikimin e rregullt të informacioneve të caktuara. Në të njëjtën kohë, ata deklaruan se janë të vetëdijshëm për mangësitë e faqes ekzistuese të internetit dhe se, në gjendjen e saj aktuale, ajo nuk përfaqëson një burim mjaftueshëm funksional dhe të besueshëm informacioni për qytetarët. Ndër prioritetet për periudhën e ardhshme, ata përmendën përditësimin sistematik të faqes së

⁴¹Zyra Kombëtare e Auditimit, Raporti i Auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Zubin Potokut për vitin 2024, https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_0d5a0013-4628-4432-b9a7-5de62f89ad8e.pdf.

⁴²Komuna e Leposaviqit, Faqja zyrtare e internetit, <https://leposaviq.rks-gov.net/sr/>.

⁴³Komuna e Zubin Potokut, „Raportet financiare“, <https://zubinpotok.rks-gov.net/sr/finansijski-izvestaji/>.

⁴⁴Komuna e Zubin Potokut, „Kontaktet“, <https://zubinpotok.rks-gov.net/sr/kontakti/>.

⁴⁵Kosovo Online, „Kuvendi i Komunës së Leposaviqit miratoi kornizën buxhetore për vitin 2027; Todić: Nuk e kemi përcaktuar ne, mjetet janë nga granti i Ministrisë së Financave“, <https://www.kosovo-online.com/vesti/drustvo/leposavic-odrzana-peta-redovna-sednica-skupstine-opstine-18-6-2026>.

⁴⁶Kosovo Online, „Todić prezantoi raportin gjashtëmujor: Rreth 442,000 euro detyrime të trashëguara“, <https://www.kosovo-online.com/vesti/politika/todic-predstavio-sestomesecni-izvestaj-oko-442000-evra-nasledjenih-obaveza-8-9-2026>.

internetit, heqjen e përbajtjes së vjetruar dhe testuese, si dhe publikimin më të rregullt të vendimeve, dokumenteve financiare, të dhënave për prokurimin publik dhe informacioneve mbi konsultimet publike.⁴⁷

Gjetjet e Zyrës Kombëtare të Auditimit nga periudha e mëparshme ofrojnë kontekst shtesë. Për vitin financiar 2024, u konstatua se asetet kapitale dhe jokapitale me vlerë të përgjithshme prej 2,792,221 eurosh nuk ishin regjistruar dhe paraqitur në pasqyrat financiare vjetore. Auditimi gjithashtu evidentoi probleme në menaxhimin e personelit, evidencat e vijueshmërisë në punë dhe funksionimin e auditimit të brendshëm. Për vitin 2025, MAPL gjithashtu evidentoi një numër të kufizuar të akteve të miratuara nga kuvendi dhe mungesën e raportimit periodik të kryetarit të atëhershëm të komunës para Kuvendit të Komunës.⁴⁸⁴⁹

Në përgjithësi, çështja kryesore lidhur me transparencën në Leposaviq gjatë periudhës aktuale nuk është vetëm nëse organet lokale marrin vendime dhe miratojnë dokumente financiare, por edhe shkalla në të cilën qytetarët mund të kenë qasje në to përmes faqes zyrtare të internetit. Gjendja aktuale, veçanërisht në versionin në gjuhën serbe, tregon nevojën për përditësimin e seksioneve ekzistuese, zëvendësimin e përbajtjes testuese me informacione aktuale dhe harmonizimin e qasshmërisë së informacioneve ndërmjet versioneve të ndryshme gjuhësore.

5.5. Gjetje të përbashkëta

Një shqyrtim krahasues i faqeve zyrtare të internetit të katër komunave tregon dallime të dukshme në shkallën në të cilën informacionet publike përditësohen dhe vihen në dispozicion. Faqja e internetit e Komunës së Mitrovicës së Veriut ka një strukturë relativisht të zhvilluar dhe ofron përbajtje aktuale, duke përfshirë raportet financiare, informacionet mbi qasjen në dokumente publike dhe konsultimet buxhetore në zhvillim. Faqja e internetit e Komunës së Zveçanit publikon vendime aktuale dhe informacione mbi konsultimet publike, ndërsa disa nga informacionet bazë ende nuk janë përditësuar. Faqja e internetit e Komunës së Zubin Potokut përmban seksionet relevante, por një pjesë e përbajtjes nuk është e përditësuar ose nuk është e organizuar në përputhje me qëllimin e këtyre seksioneve. Në faqen e internetit të Komunës së Leposaviqit, veçanërisht në versionin në gjuhën serbe, disa seksione kryesore përmbajnë përbajtje të vjetruar, testuese ose jo të plotë.

Të dhënat nga vitet 2024 dhe 2025 tregojnë se problemet me evidencat, kontrollet e brendshme, publikimin e informacioneve dhe kapacitetet administrative i paraprijnë mandatit aktual. Raporti i Institutit Demokratik të Kosovës (KDI), Transparometri Komunal 2024, evidenton mangësi në qasshmërinë e kategorive të caktuara të informacioneve në komunat veriore. Megjithatë, gjatë interpretimit të këtyre gjetjeve, është e nevojshme të merret parasysh se monitorimi u krye gjatë periudhës së kalimit të komunave në faqet e reja të internetit, proces që përfshinte transferimin e të dhënave, vështirësi teknike dhe qasshmëri jo të njëtrajtshme të përbajtjes në gjuhët zyrtare.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit mbi pasqyrat financiare vjetore të katër komunave veriore për vitin 2024 tregojnë dobësi të ndryshme institucionale, nga menaxhimi i asetëve dhe

⁴⁷Biseda me përfaqësuesit e katër komunave në veri të Kosovës, shtator 2026.

⁴⁸Zyra Kombëtare e Auditimit, Raporti i Auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Leposaviqit për vitin 2024, https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_75edd373-5500-4b57-bfbd-c343e6526884.pdf.

⁴⁹Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Raporti për Funksionimin e Komunave të Republikës së Kosovës, janar–dhjetor 2025, <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2026/04/RAPORT-PER-FUNKSIONIMIN-E-KOMUNAVE-TE-REPUBLIKES-SE-KOSOVES-SRB.pdf>.

raportimi financiar, përmes subvencioneve dhe evidencave, deri te auditimi i brendshëm. Rëndësia e tyre për këtë analizë qëndron kryesisht në faktin se ato tregojnë gjendjen e sistemeve individuale dhe mekanizmave të kontrollit para ndryshimit të pushtetit në dhjetor 2025. Në të kundërt, shqyrtimi i faqeve zyrtare të internetit të komunave, i kryer në shtator 2026, ofron një pasqyrë të praktikës aktuale të publikimit të informacioneve gjatë mandatit të tanishëm.

Të dhënat në dispozicion tregojnë gjithashtu se disa probleme me kapacitetet profesionale dhe administrative vazhdojnë të jenë aktuale. Përfaqësuesit e Komunës së Zveçanit kanë vënë publikisht në dukje mungesën e stafit profesional dhe vështirësi të tjera praktike në funksionimin e administratës. Komuna e Zubin Potokut kërkoi mbështetje profesionale dhe në personel për detyra të caktuara administrative përmes bashkëpunimit me Komunën e Graçanicës, ndërsa Komuna e Mitrovicës së Veriut kërkoi zyrtarisht dokumentacionin e përbërjes së mëparshme, të cilin, sipas kryetarit aktual të komunës, administrata e tanishme nuk e posedon në tërësi. Këto probleme nuk prodhojnë të njëjtin efekt në secilën komunë, por janë relevante për aftësinë për të mbajtur evidenca të rregullta, për të publikuar dokumente dhe për të siguruar funksionimin e kontrolleve të brendshme.

Në fushën e deklarimit të pasurisë, të dhënat e disponueshme publikisht nga Agjencia për Parandalimin e Korrupsionit tregojnë se të katër kryetarët aktualë të komunave kanë dorëzuar deklaratat e pasurisë për vitin 2026.⁵⁰

Bazuar në shqyrtimin e faqeve zyrtare të internetit, tabela në vijim paraqet qasshmërinë e kategorive të përzgjedhura të informacioneve dhe dokumenteve, publikimi i të cilave parashihet me Udhëzimin Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna. Vlerësimi i referohet gjendjes së evidentuar gjatë shqyrtimit në shtator 2026.

Komuna	Aktet komunale dhe informacionet bazë	Financa buxheti dhe	Konsultimet publike seancat dëgjimore për buxhetin	Prokurimi publik	Qasje në dokumente dhe kontakte publike
Mitrovica e Veriut	Në dispozicion	Në dispozicion	Në dispozicion	Pjesërisht i disponueshëm	Në dispozicion
Zveçan	Pjesërisht i disponueshëm	Pjesërisht i disponueshëm	Në dispozicion	Pjesërisht i disponueshëm	Pjesërisht i disponueshëm
Zubin Potok	Pjesërisht i disponueshëm	I padisponueshëm	I padisponueshëm	Pjesërisht i disponueshëm	Pjesërisht i disponueshëm
Leposaviç	Pjesërisht i disponueshëm	I padisponueshëm	I padisponueshëm	Pjesërisht i disponueshëm	Pjesërisht i disponueshëm

Tabela 1. Disponueshmëria e informacionit të përzgjedhur në faqet zyrtare të internetit, shtator 2026

⁵⁰KoSSev/Alternativna, „Imovina četiri gradonačelnika na severu Kosova“, <https://kossev.info/imovina-cetiri-gradonačelnika-na-severu-kosova/>.

'E disponueshme' do të thotë që përmbajtja aktuale nga kategoria e vëzhguar është gjetur në faqen zyrtare të internetit, 'pjesërisht e disponueshme' do të thotë që vetëm një pjesë e përmbajtjes përkatëse është e disponueshme dhe 'e padisponueshme' do të thotë që përmbajtja aktuale nga ajo kategori nuk është gjetur. Vlerësimi i referohet ekskluzivisht disponueshmërisë publike përmes faqes zyrtare të internetit në kohën e shqyrtimit.

6. MARRËDHËNIA MIDIS NIVELEVE LOKALE DHE QENDRORE PAS DHJETORIT 2025

Funksionimi i katër komunave në veri të Kosovës pas zgjedhjeve lokale të vitit 2025 dhe marrjes së detyrës nga kryetarët e rinj në fillim të dhjetorit nuk mund të shqyrtohet veçmas nga marrëdhënia e tyre me institucionet qendrore. Brenda një periudhe relativisht të shkurtër, disa vendime dhe aktivitete të autoriteteve të reja lokale iu nënshtruan shqyrtimit administrativ, kërkesave për rishqyrtim ose veprimeve të drejtpërdrejta të organeve të tjera qendrore. Duke pasur parasysh shpeshësinë dhe natyrën e këtyre mosmarrëveshjeve, çështja e kufijve ndërmjet mbikëqyrjes së ligjshmërisë të lejuar me ligj dhe hapësirës efektive për vendimmarrje të pavarur lokale është bërë gjithashtu e rëndësishme për vlerësimin e përgjegjësisë së komunave veriore.

Mbikëqyrja e ligjshmërisë së akteve komunale është funksion i institucioneve qendrore i paraparë me ligj. Ligji për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave përcakton sistemin e një mbikëqyrjeje të tillë.⁵¹

Procedura rregullohet më tej me një Rregullore të Qeverisë të miratuar në shkurt 2026. Kur organi mbikëqyrës konsideron se një akt komunal nuk është në përputhje me ligjin, ai mund të kërkojë rishqyrtimin e tij dhe komuna ka 30 ditë për t'u përgjigjur. Nëse komuna nuk vepron sipas kërkesës, parashihet një rrugë e mëtejshme ligjore përmes Avokaturës Shtetërore dhe gjykatës kompetente. Rregullorja parashikon shprehimisht se kërkesa për rishqyrtim nuk e pezullon zbatimin e aktit komunal.⁵²

Mosmarrëveshjet ndërmjet administratave të reja veriore dhe nivelit qendror u shfaqën menjëherë pasi autoritetet e reja lokale morën detyrën. Më 18 dhjetor 2025, kuvendet komunale të të katër komunave miratuan vendime për t'u tërhequr nga Asociacioni i Komunave të Kosovës. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal kundërshtoi procedurën sipas së cilës ishin miratuar këto vendime, pas së cilës kuvendet e rishqyrtuan çështjen dhe gjatë janarit dhe shkurtit miratuan vendime të reja për tërheqje. Ky rast, në vetvete, mund të shihet si shembull i zbatimit të mekanizmit ligjor për shqyrtimin e ligjshmërisë së procedurave komunale. Megjithatë, zhvillimet e mëvonshme treguan se marrëdhënia ndërmjet nivelit qendror dhe atij lokal nuk mbeti e kufizuar vetëm në shqyrtimin formal të akteve.⁵³

Një rast veçanërisht ilustrues është vendimi i Kuvendit të Komunës së Mitrovicës së Veriut për heqjen e instalacionit „I Love Mitrovica“. Kur komuna tentoi ta zbatonte vendimin më 5 qershor 2026, Policia e Kosovës deklaroi se i kishte informuar inspektorët komunalë se zbatimi i vendimit

⁵¹Kuvendi i Republikës së Kosovës, Ligji Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=100034>.

⁵²Qeveria e Republikës së Kosovës, Rregullorja (QRK) Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=117436>.

⁵³Kombet e Bashkuara. Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi Misionin e Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë. S/2026/264, op. cit.

duhej të shtyhej derisa MAPL të jepte qëndrimin e saj. Ministria më pas e kundërshtoi vendimin për shkak të mangësive procedurale dhe, më 30 qershor, Kuvendi i Komunës së Mitrovicës së Veriut e shfuqizoi atë dhe njoftoi se çështja do të rishqyrtohej.⁵⁴⁵⁵

Ky rast është veçanërisht i rëndësishëm për shkak të marrëdhënies ndërmjet procedurës së paraparë të mbikëqyrjes dhe asaj që ndodhi në praktikë. Megjithatë kërkesa për rishqyrtim nuk e pezullon zbatimin e një akti komunal, zbatimi i vendimit të Mitrovicës së Veriut u ndal në praktikë në pritje të qëndrimit të nivelit qendror, pas ndërhyrjes së Policisë së Kosovës.

Një mosmarrëveshje e ngjashme u shfaq gjatë verës së vitit 2026 në lidhje me muralin e planifikuar të Patriarkut Pavle në Mitrovicën e Veriut. MAPL kërkoi pezullimin e projektit dhe rishqyrtimin e ligshmërisë së tij, duke iu referuar çështjeve të përdorimit të hapësirës publike, neutralitetit fetar, barazisë dhe zhvillimit të konsultimeve publike. Komuna e Mitrovicës së Veriut e kundërshtoi një interpretim të tillë dhe argumentoi në përgjigjen e saj se Ministria nuk kishte bazë ligjore për ta kundërshtuar në këtë mënyrë një vendim të miratuar brenda kompetencave komunale. Prandaj, mosmarrëveshja nuk kishte të bënte më vetëm me përmbajtjen e një vendimi, por drejtpërdrejt me kufijtë e autoritetit të nivelit qendror për të ndërhyrë në fusha që autoriteti lokal i konsideron si kompetenca të veta.⁵⁶⁵⁷

Mosmarrëveshjet nuk kufizohen vetëm në shqyrtimin administrativ të akteve individuale. Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm të OKB-së thekson se Mitrovica e Veriut i kishte shprehur UNMIK-ut shqetësim lidhur me vizitat e paparalajmëruara të Policisë së Kosovës në lidhje me çështje administrative dhe të punësimit, të cilat komuna i konsideronte se tejkalonin fushëveprimin e zakonshëm të veprimit policor. I njëjti raport evidenton gjithashtu probleme të raportuara nga të katër administratat e reja pas marrjes së pushtetit, duke përfshirë mungesën e dokumentacionit, kapacitetet e kufizuara financiare dhe të personelit dhe barrierat gjuhësore.⁵⁸

Fakti se çështja e marrëdhënies ndërmjet nivelit qendror dhe atij lokal shkon përtej mosmarrëveshjeve individuale u dëshmuua edhe nga një takim i përfaqësuesve të Bashkimit Evropian dhe shteteve anëtare me kryetarët e katër komunave veriore në Zveçan në korrik 2026. Ndër problemet që ndikojnë në funksionimin e komunave, kryetarët përmendën mungesën e dokumentacionit arkivor, stafit të kualifikuar, kufizimet buxhetore dhe çështjet pronësore-juridike, si dhe „kontrollin e nivelit qendror mbi aktivitetet komunale“. Pas takimit, BE-ja theksoi mbështetjen për vetëqeverisje të fuqishme lokale dhe decentralizim të bazuar në Kushtetutë dhe

⁵⁴ Policia e Kosova, „Shoqërohen në stacion polici dy persona për vandalizëm / Dy individë të shoqëruar në stacionin e policisë për vandalizëm“, <https://www.kosovopolic.com/shoqerohen-ne-stacion-policor-dy-persona-per-vandalizem/>.

⁵⁵ KoSSev, „U miratua njëzëri shfuqizimi i vendimit për heqjen e shenjë 'Unë e dua Mitrovicën' – diskutimi për këtë çështje në mbledhjen e ardhshme“, <https://kossev.info/jednoglavno-usvojeno-da-se-stavi-van-snage-odluka-o-uklanjanju-znaka-ja-volim-mitrovicu-rasprava-o-ovoj-temi-na-sledecoj-sednici/>.

⁵⁶ KoSSev, „Ministria e Vetëqeverisjes Lokale e hodhi poshtë muralin e Patriarkut Pavle në Mitrovicën e Veriut“, <https://kossev.info/en/ministarstvo-lokalne-samouprave-odbilo-mural-patrijarha-pavla-u-severnoj-mitrovici/>.

⁵⁷ KoSSev, „Mosmarrëveshja rreth muralit të Patriarkut Pavle: Komuna e Mitrovicës së Veriut hodhi poshtë vërejtjet e Ministrisë, duke pretenduar se kërkesa është 'juridikisht e pabazuar'“, <https://kossev.info/spor-oko-murala-patrijarha-pavla-opstina-severna-mitrovica-odbacila-primedbe-ministarstva-tvrdi-da-je-zahtev-pravno-neosnovan/>.

⁵⁸ Kombet e Bashkuara, Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi Misionin e Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë. S/2026/264, op. cit.

Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale, nevojën për koordinim më të mirë ndërmjet nivelit qendror dhe atij lokal dhe zbatimin e barabartë të parimeve të sundimit të ligjit në të gjithë Kosovën.⁵⁹⁶⁰

Të marra së bashku, këto shembuj tregojnë se mbikëqyrja qendrore pas ndryshimit të autoriteteve lokale në veri nuk mbeti një çështje abstrakte juridike. Në disa raste, vendime konkrete të autoriteteve të reja lokale iu nënshtuan shqyrtimit dhe, në raste të caktuara, zbatimi i tyre u ndal ose u shty në praktikë në pritje të qëndrimit të institucioneve qendrore. Prandaj, performanca dhe llogaridhënia e komunave veriore nuk mund të vlerësohen gjithmonë të izoluara nga marrëdhënia praktike ndërmjet mbikëqyrjes qendrore dhe aftësisë së komunave për të zbatuar vendimet e tyre.

Megjithatë, kjo nuk e zvogëlon përgjegjësinë e vetë komunave në fushat që janë qartësisht nën kontrollin e tyre të drejtpërdrejtë. Qasshmëria e dokumenteve komunale, përditësimi i faqeve të internetit, transparenca e buxhetit dhe procedurave të tjera lokale, menaxhimi i personelit, kontrollat e brendshme dhe komunikimi me qytetarët mbeten çështje për të cilat administratat lokale mbajnë përgjegjësinë kryesore.

⁵⁹ KoSSev, “BE pas takimit në Zveçan : Vetëqeverisje lokale më e fortë, koordinim më i mirë me Prishtinën dhe zbatim i barabartë i sundimit të ligjit”, <https://kossev.info/en/cu-posle-sastanka-u-zvecanu-jaca-lokalna-samouprava-bolja-koordinacija-sa-pristinom-i-jednaka-primena-vladavine-pravasamo-dva-dana-nakon-sto-je-prvi-put-javno-dovela-u-pitanje-zakonitost-razresenja/>.

⁶⁰Po aty.

7. PËRFUNDIM

Gjetjet e kësaj analize tregojnë se transparenca, integriteti dhe llogaridhënia e katër komunave në veri të Kosovës duhet të shqyrtohen brenda një konteksti specifik institucional. Institucionet lokale në veri janë relativisht të reja brenda kornizës aktuale institucionale. Ato filluan të funksionojnë në sistemin e vetëqeverisjes lokale të Kosovës në fillim të vitit 2014 dhe, edhe gjatë dekadës pasuese, nuk përjetuan një periudhë të gjatë të zhvillimit institucional të pandërprerë dhe të qëndrueshëm. Tërheqja e serbëve të Kosovës nga institucionet në nëntor 2022 përfaqësoi një ndërprerje institucionale, ndërsa pas zgjedhjeve të vitit 2023, të mbajtura në rrethana të bojkotit nga shumica dërrmuese e popullsisë serbe, komunat u drejtuan për më shumë se dy vjet nga administrata që kishin legjitimitet të kufizuar politik në mesin e shumicës lokale serbe. Rikthimi i përfaqësuesve serbë pas zgjedhjeve të vitit 2025 solli një tranzicion të ri institucional, të shoqëruar me probleme lidhur me dokumentacionin, personelin, financat, pajisjet dhe kapacitetet gjuhësore.

Në këtë kuptim, dobësitë institucionale të identifikuar nga kjo analizë nuk u shfaqën në një sistem të qëndrueshëm që kishte pasur kohë të mjaftueshme për të zhvilluar procedurat dhe kapacitetet e veta. Përkundrazi, bëhet fjalë për institucione lokale që, brenda një periudhe relativisht të shkurtër, kaluan nëpër disa ndërprerje serioze politike dhe administrative. Kjo nuk e zvogëlon përgjegjësinë e tyre, por përfaqëson një kornizë të rëndësishme për të kuptuar probleme të tilla si evidencat jo të plota, kontrollat e dobëta të brendshme, mungesa e stafit profesional dhe vështirësitë në sigurimin e vazhdimësisë institucionale. Veçanërisht gjetjet e auditimit tregojnë se disa dobësi burojnë nga mungesa e kapaciteteve dhe evidencave, ndërsa të tjera tregojnë për procedura dhe mekanizma integriteti të zhvilluar në mënyrë të pamjaftueshme.

Në të njëjtën kohë, rezultatet e anketës tregojnë se qytetarët perceptojnë probleme të konsiderueshme që lidhen me hapjen dhe integritetin e administratës lokale. Ndërsa vlerësimet për cilësinë e shërbimeve komunale janë përgjithësisht të moderuara, qëndrime dukshëm më të pafavorshme u evidentuan lidhur me qasshmërinë e informacioneve, transparencën e prokurimit publik, punësimin dhe aftësinë e qytetarëve për të ndikuar në vendime. Punësimi në sektorin publik ishte fusha më e shpeshtë e identifikuar e rrezikut të perceptuar të korrupsionit, ndërsa më shumë se dy të tretat e të anketuarve konsideruan se korrupsioni është i pranishëm të paktën deri në një masë të caktuar. Niveli i ulët i pjesëmarrjes së qytetarëve është veçanërisht i theksuar. Në këtë drejtim, vlen të theksohet se katër nga pesë të anketuar nuk kishin marrë kurrë pjesë në një dëgjim ose konsultim publik, ndërsa vetëm një e pesta konsideronte se qytetarët mund të ndikojnë në vendimet komunale.

Burimet zyrtare dhe shqyrtimi i faqeve të internetit të komunave i plotësojnë rezultatet e anketës me të dhëna konkrete mbi transparencën dhe funksionimin e administratave lokale. Gjendja aktuale tregon dallime në përditësimin e faqeve të internetit, organizimin e përmbajtjes dhe qasshmërinë e kategorive të caktuara të dokumenteve dhe informacioneve, duke përfshirë qasshmërinë e tyre në gjuhët zyrtare.

Gjatë vitit 2026, konsultimet publike dhe dëgjimet buxhetore u rikthyen në disa komuna, por ato nuk shoqërohen me një praktikë të njëtrajtshme të publikimit të rezultateve, propozimeve të pranuar dhe përgjigjeve të komunave. Ngjashëm, në fushën e prokurimit publik ekzistojnë seksione përkatëse dhe dokumente individuale, por shqyrtimi nuk konfirmoi qasshmërinë sistematike të të gjitha kategorive relevante të dokumentacionit aktual.

Dobësitë e evidentuara në menaxhimin e aseteve dhe personelit, raportimin financiar, ndarjen e subvencioneve dhe funksionimin e auditimit të brendshëm, në pjesën më të madhe, janë dokumentuar për vitet 2024 dhe 2025, përkatësisht për periudhën e administratave të mëparshme. Problemet me vazhdimësinë e dokumentacionit dhe evidencave nga periudha e mëparshme, të cilat janë vënë në dukje nga administratat aktuale lokale, përbëjnë gjithashtu pjesë të trashëgimisë institucionale. Përveç kësaj, Leposaviqi, Zveçani dhe Zubin Potoku nuk i dorëzuan Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal të dhënat për matjen e performancës komunale për vitin 2024, gjë që kufizon mundësinë e vlerësimit dhe krahasimit të performancës së tyre brenda këtij sistemi.

Mandati i ri zhvillohet gjithashtu në rrethana të mosmarrëveshjeve të shtuara me institucionet qendrore. Që nga dhjetori 2025, disa vendime të komunave veriore i janë nënshtruar shqyrtimit administrativ dhe, në raste të caktuara, zbatimi i tyre në praktikë është shtyrë në pritje të një qëndrimi nga niveli qendror. Prandaj, përgjegjësia e autoriteteve lokale në fusha të caktuara nuk mund të ndahet plotësisht nga mënyra në të cilën institucionet qendrore i përdorin kompetencat e tyre mbikëqyrëse. Në të njëjtën kohë, mosmarrëveshjet me nivelin qendror nuk mund të shërbejnë si arsye për dobësitë në fushat që kontrollohen drejtpërdrejt nga komunat, si publikimi i dokumenteve, procedurat e brendshme, menaxhimi i personelit, kontrollet financiare dhe komunikimi me qytetarët.

Prandaj, sfida kryesore për periudhën e ardhshme nuk është vetëm korrigjimi i parregullsive individuale, por edhe stabilizimi më i gjerë institucional i katër komunave veriore. Funksionimi i tyre afatgjatë kërkon fuqizimin e njëkohshëm të kapaciteteve administrative, sistemeve të transparencës dhe integritetit, rivendosjen e marrëdhënieve me qytetarët dhe një marrëdhënie të parashikueshme me nivelin qendror, e cila i mundëson vetëqeverisjes lokale të ushtrojë kompetencat që i janë përcaktuar sipas kornizës ligjore. Me rëndësi të veçantë është nevoja që mekanizmat e përcaktuar formalisht për transparencë dhe pjesëmarrje të qytetarëve të shndërrohen në praktikë të rregullt dhe të dokumentuar administrative.

8. REKOMANDIME

1. Stabilizimi i kapaciteteve institucionale dhe sigurimi i vazhdimësisë në punën e komunave.

Është e nevojshme të organizohen sistematikisht arkivat dhe regjistrat, të kryhet inventarizimi i dokumentacionit dhe asetëve, të plotësohen pozitat kryesore profesionale dhe të sigurohen mekanizma funksionalë të auditimit të brendshëm dhe të kontrollit. Gjithashtu, është e nevojshme të përcaktohen procedura të qarta për dorëzimin e vendimeve, evidencave dhe dokumentacionit tjetër gjatë ndryshimit të administratave lokale. Vëmendje e veçantë duhet t'u kushtohet kapaciteteve gjuhësore të administratës dhe qasshmërisë së shërbimeve në gjuhët zyrtare.

2. Vendosja e një standardi minimal të njëtrajshëm të transparencës për të katër komunat.

Faqet zyrtare të internetit duhet të publikojnë rregullisht vendimet, procesverbalet, buxhetet, raportet financiare, planet dhe dokumentacionin e prokurimit publik, thirrjet për konsultime dhe të dhëna të sakta të kontaktit. Publikimi i informacioneve duhet të harmonizohet në mënyrë sistematike me detyrimet sipas Udhëzimit Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna. Në fushën e prokurimit publik, është e nevojshme të sigurohet qasshmëria e dokumentacionit relevant gjatë fazave të ndryshme të procedurës dhe jo vetëm e njoftimeve individuale. E njëjta përmajtje duhet të jetë e qasshme në kohën e duhur në të gjitha gjuhët zyrtare.

3. Fuqizimi i sistemeve të integritetit dhe kontrolleve të brendshme në fushat me rrezikun më të madh.

Prioritet duhet t'i jepet sigurimit të procedurave transparente të punësimit, evidencave të plota të asetëve, kriterëve të qarta për ndarjen e subvencioneve, auditimit të brendshëm funksional dhe zbatimit të planeve lokale të integritetit.

4. Rivendosja e mekanizmave të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë të qytetarëve.

Komunat duhet t'i publikojnë në kohën e duhur thirrjet për takime dhe konsultime publike, të përfshijnë në mënyrë më aktive banorët e vendbanimeve të largëta dhe të ofrojnë informacione kthyesë mbi mënyrën se si janë shqyrtuar propozimet e qytetarëve dhe nëse ato kanë ndikuar në vendime. Pas përfundimit të konsultimeve publike dhe dëgjimeve buxhetore, duhet të publikohen raporte mbi procesin e zhvilluar, propozimet e pranuar dhe përgjigjet e komunës ndaj tyre.

5. Bërja e mekanizmave për raportimin e parregullsive dhe korrupsionit më të qartë dhe më të qasshëm.

Qytetarëve dhe punonjësve duhet t'u ofrohen informacione të qarta se ku dhe kujt mund t'i dorëzohen raportimet, cilat procedura ndiqen pas raportimit dhe cilat masa mbrojtëse janë në dispozicion për sinjalizuesit dhe personat e tjerë që raportojnë parregullsi.

6. Sigurimi i raportimit të rregullt në sistemin e matjes së performancës komunale.

Komunat duhet t'i dorëzojnë MAPL-së të dhëna të plota dhe në kohën e duhur, në mënyrë që performanca e tyre të përfshihet në monitorimin sistematik dhe të mund të krahasohet me

vetëqeverisjet e tjera lokale. Raportimi i rregullt duhet të përdoret gjithashtu si instrument për identifikimin e fushave në të cilat nevojiten përmirësime shtesë.

7. Sigurimi i një marrëdhënieje të parashikueshme dhe proporcionale ndërmjet mbikëqyrjes qendrore dhe autonomisë lokale.

Shqyrtimi administrativ i akteve komunale duhet të ketë bazë të qartë ligjore, të jetë i arsyetuar dhe të zbatohet në mënyrë të njëtrajtshme ndaj të gjitha komunave. Institucionet qendrore dhe lokale duhet të zhvillojnë mekanizma të drejtpërdrejtë koordinimi, në mënyrë që mosmarrëveshjet juridike të trajtohen përmes procedurave të përcaktuara, duke minimizuar ndërprerjet në funksionimin e rregullt të administratave lokale.

1. Kosova Democratic Institute. Transparometri Komunal 2024. <https://kdi-kosova.org/publikimet/transparometri-komunal-2024/>.
2. Kosovo Online. „Kuvendi i Komunës së Leposaviqit miratoi kornizën buxhetore për vitin 2027; Todić: Nuk e kemi përcaktuar ne, mjetet janë nga granti i Ministrisë së Financave“. <https://www.kosovo-online.com/vesti/drustvo/leposavic-odrzana-peta-redovna-sednica-skupstine-opstine-18-6-2026>.
3. Kosovo Online. „Todić prezantoi raportin gjashtëmujor: Rreth 442,000 euro detyrime të trashëguara“. <https://www.kosovo-online.com/vesti/politika/todic-predstavio-sestomesecni-izvestaj-oko-442000-evra-nasledjenih-obaveza-8-9-2026>.
4. KoSSev. „‘Shuarje e kompetencave’ apo ‘ndihmë profesionale’, SNP dhe Lista Serbe e interpretojnë ndryshe marrëveshjen ndërmjet Zubin Potokut dhe Graçanicës“. <https://kossev.info/gasenje-nadleznosti-ili-strucna-pomoc-snp-i-srpska-lista-razlicito-tumace-sporazum-zubinog-potoka-i-gracanice/>.
5. KoSSev. „BE pas takimit në Zveçan: Vetëqeverisje lokale më e fuqishme, koordinim më i mirë me Prishtinën dhe zbatim i barabartë i sundimit të ligjit“. <https://kossev.info/en/eu-posle-sastanka-u-zvecanu-jaca-lokalna-samouprava-bolja-koordinacija-sa-pristinom-i-jednaka-primena-vladavine-pravasamo-dva-dana-nakon-sto-je-prvi-put-javno-dovela-u-pitanje-zakonitost-razresenja/>.
6. KoSSev. „U miratua njëzëri shfuqizimi i vendimit për heqjen e shenjës ‘I Love Mitrovica’ – diskutimi për këtë çështje në mbledhjen e ardhshme“. <https://kossev.info/jednoglasno-usvojeno-da-se-stavi-van-snage-odluka-o-uklanjanju-znaka-ja-volim-mitrovicu-rasprava-o-ovo-temi-na-sledecoj-sednici/>.
7. KoSSev. „Mitrovica e Veriut kërkon nga MAPL vendimet nga periudha 2022–2025: ‘Dimë vetëm atë që kanë raportuar mediat’“. <https://kossev.info/severna-mitrovica-od-mals-a-trazi-odluke-iz-perioda-2022-2025-znamo-samo-ono-sto-su-mediji-prenosili/>.
8. KoSSev. „Mosmarrëveshja rreth muralit të Patriarkut Pavle: Komuna e Mitrovicës së Veriut hodhi poshtë vërejtjet e Ministrisë, duke pretenduar se kërkesa është ‘ligjërisht e pabazuar’“. <https://kossev.info/spor-oko-murala-patrijarha-pavla-opstina-severna-mitrovica-odbacila-primedbe-ministarstva-tvrdi-da-je-zahtev-pravno-neosnovan/>.
9. KoSSev. „Ministria e Vetëqeverisjes Lokale refuzoi muralin e Patriarkut Pavle në Mitrovicën e Veriut“. <https://kossev.info/en/ministarstvo-lokalne-samouprave-odbilo-mural-patrijarha-pavla-u-severnoj-mitrovici/>.
10. KoSSev/Alternativa. „Pasuria e katër kryetarëve të komunave në veri të Kosovës“. <https://kossev.info/imovina-cetiri-gradonacelnika-na-severu-kosova/>.
11. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal. Udhëzimi Administrativ MAPL Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=84864>.
12. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal. Raporti për Funkcionimin e Komunave të Republikës së Kosovës. janar–dhjetor 2025. <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2026/04/RAPORT-PER-FUNKSIONIMIN-E-KOMUNAVE-TE-REPUBLIKES-SF-KOSOVES-SRB.pdf>.
13. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal. Raporti për Vlerësimin e Transparencës në Komuna. janar–dhjetor 2025. <https://mapl.rks-gov.net/sr/godisnji-izvestaji-mals-a/>.

14. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal. Raporti i Performancës së Komunave. janar-dhjetor 2025. <https://mapl.rks-gov.net/sr/godisnji-izvestaji-mals-a/>.
15. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal. Raporti i Performancës së Komunave. janar-dhjetor 2024. <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2025/10/Raporti-i-performances-komunale-2024-1-1.pdf>.
16. Zyra Kombëtare e Auditimit. Raporti i Auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Zubin Potokut për vitin 2024. https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_0d5a0013-4628-4432-b9a7-5de62f89ad8e.pdf.
17. Zyra Kombëtare e Auditimit. Raporti i Auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Leposaviqit për vitin 2024. https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_75edd373-5500-4b57-bfbd-e343e6526884.pdf.
18. Zyra Kombëtare e Auditimit. Raporti i Auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Mitrovicës së Veriut për vitin 2024. https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_8741ea2f-eb1a-4532-b878-01ebd227cd83.pdf.
19. Zyra Kombëtare e Auditimit. Raporti i Auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Zveçanit për vitin 2024. https://zka-rks.org/cms/ReportFiles/2025_837910b0-8d3c-403c-a714-736da38583ef.pdf.
20. Komuna e Leposaviqit. „Raportet financiare“. <https://leposaviq.rks-gov.net/sr/finansijski-izvestaji/>.
21. Komuna e Leposaviqit. „Njoftimet për kontrata“. <https://leposaviq.rks-gov.net/sr/obavestenje-za-ugovore/>.
22. Komuna e Leposaviqit. Faqja zyrtare e internetit. <https://leposaviq.rks-gov.net/sr/>.
23. Komuna e Mitrovicës së Veriut. „THIRRJE PUBLIKE – DËGJIM PUBLIK PËR BUXHETIN PËR VITIN 2027“. <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/news/%D1%98%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%BE-%D0%B1%D1%83%D1%9F%D0%B5%D1%82%D1%83-%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B5-%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80/>.
24. Komuna e Mitrovicës së Veriut. Raportet financiare. <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/finansijski-izvestaji/>.
25. Komuna e Mitrovicës së Veriut. Zyra e Prokurimit. <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/kancelarija-za-nabavke/>.
26. Komuna e Mitrovicës së Veriut. Qasja në dokumente zyrtare. <https://mitroviceeveriut.rks-gov.net/sr/pristup-službenim-dokumentima/>.
27. Komuna e Zubin Potokut. „Raportet financiare“. <https://zubinpotok.rks-gov.net/sr/finansijski-izvestaji/>.
28. Komuna e Zubin Potokut. „Kontakti“. <https://zubinpotok.rks-gov.net/kontakt/>.
29. Komuna e Zubin Potokut. „Kontaktet“. <https://zubinpotok.rks-gov.net/sr/kontakt/>.
30. Komuna e Zubin Potokut. Faqja zyrtare e internetit. <https://zubinpotok.rks-gov.net/sr/>.
31. Komuna e Zveçanit. „Dëgjim publik – tarifat / Konsultim publik – Taksat“. <https://zvecan.rks-gov.net/sr/thirrje-publike/javna-rasprava-takse-konsultim-publik-taksat/>.
32. Komuna e Zveçanit. „U mbajt dëgjimi i dytë publik për Projektbuxhetin e Komunës së Zveçanit për periudhën 2027–2029“. <https://zvecan.rks-gov.net/sr/news/odrzana-druga-javna-rasprava-o-nacrtu-budzeta-opstine-zvecan-za-period-2027-2029-godine/>.

33. Komuna e Zveçanit. „U mbajt dëgjimi publik për Projektbuxhetin e Komunës së Zveçanit për periudhën 2027–2029“. <https://zvecan.rks-gov.net/sr/lajmet/>.
34. Komuna e Zveçanit. Faqja zyrtare e internetit. <https://zvecan.rks-gov.net/sr/>.
35. Komuna e Zveçanit. Informacione zyrtare mbi funksionimin e komunës dhe sfidat administrative. <https://zvecan.rks-gov.net/sr/lajmet/>.
36. Policia e Kosovës. „Shoqërohen në stacion policor dy persona për vandalizëm / Two individuals taken to the police station for vandalism“. <https://www.kosovopolice.com/shoqerohen-ne-stacion-policor-dy-persona-per-vandalizem/>.
37. Radio Kosovska Mitrovica. „Komuna e Mitrovicës së Veriut mbajti dëgjim publik për Projektbuxhetin për vitin 2027“. <https://radiomitrovicasever.com/opstina-severna-mitrovica-odrzala-javnu-raspravu-o-nacrtu-budzeta-za-2027-godinu/>.
38. Biseda me përfaqësuesit e katër komunave në veri të Kosovës. shtator 2026.
39. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 28/2008. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2530&langid=2>.
40. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik në Republikën e Kosovës. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2772&langid=2>.
41. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funksionit Publik. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=16314&langid=2>.
42. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 06/L-081 për Qasje në Dokumente Publike. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 13/2019. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=20505&langid=2>.
43. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 06/L-085 për Mbrojtjen e Sinjalizuesve. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 22/2018. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18303&langid=2>.
44. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 08/L-017 për Agjencinë për Parandalimin e Korrupsionit. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 19/2022. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=60591&langid=2>.
45. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 08/L-108 për Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Pasurisë dhe të Dhuratave. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, 10 gusht 2022. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=61304>.
46. Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr. 24/2024. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=100034>.
47. Kombet e Bashkuara. Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi Misionin e Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë. S/2026/264. <https://digitallibrary.un.org/record/4109530>.
48. Qeveria e Republikës së Kosovës. Rregullorja Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave. <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=117436>.